Povești nemuritoare

EDITURA ION CREANGĂ

Poveşti nemuritoare

9

Coperta de
CRINA IONESCU

ISBN 973-25-0458-7

EDITURA ION CREANGĂ S.A.
Piața Presei Libere, nr. 1
Sector 1, București
Tel. : 222 32 54
Fax : 223 11 12
ROMÂNIA

tYGRI book

Povești nemuritoare

EDITURA ION CREANGĂ — BUCUREȘTI, 1995

Iorgovan, prunc sărac, ajunge împărat

A FOST ODATĂ un om sărac cum puțini au fost pe lume, că nici apă n-avea după ce bea. Omul acela, pe lângă sărăcia lui, mai avea și trei feciori, dintre care cel mai mic era orb d-un ochi și șchiop d-un picior, așa că nu-i putea fi de mare ajutor.

Feciorii cei mai mărișori, după ce s-au vorovit[1], i-au spus tatălui lor așa :

— Tată, noi plecăm în lume să ne găsim de lucru, că d-acuma suntem mari și ne putem câștiga pâinea de toate zilele.

— Bine, dragii mei, numai să fiți cuminți, ascultători, și să nu vă dușmăniți între voi, ca să n-ajungeți de râsul lumii.

Și-au plecat.

Fratele lor mai mic a rămas cu tatăl lor.

Ceilalți doi au ajuns la Curtea împărătească, în slujbă bună ; unul purcar și celălalt căprar la turmele împăratului.

[1] A vorovi — a vorbi.

După câțiva ani și fratele lor cel mai mic s-a făcut mare, și într-o bună zi se trezi tatăl său cu el că-i spune :

— Tată, mă duc și eu, ca frații mei, să-mi găsesc ceva slujbă cât de mică, căci am văzut pe alții și mai slabi decât mine, și au slujbe după puterea lor, zise băiatul către tatăl său.

— Bine, dragul meu, numai să fii cuminte și ascultător, răspunse tatăl său.

Și-a plecat și al treilea fecior. S-a dus, s-a tot dus, până într-o zi a ajuns într-o pădure mare, și mergând prin ea pe o cărare, numai ce aude niște pui de vulturoaică țipând ca din gură de șarpe. Feciorului i-a fost milă de pui și s-a suit în vârful gorunului, să vadă pentru ce se vaită așa de dureros. Când s-a văzut aproape de cuibul puilor, mai mare i-a fost groaza când a văzut un șarpe lung, învârtit în jurul gorunului, apropiindu-se de cuib. S-a suit încet spre șarpe și când a fost aproape de el, a scos un cuțit lung de la brâu și a tăiat șarpele în două. Acesta căzu jos pe pământ și-și mișca mereu coada retezată, iar bieții puișori scăpară de la moarte. În clipa aceea ajunse și vulturoaica, auzind din depărtare țipătul după ajutor al puilor ei. Când îl văzu pe feciorul care i-a scăpat puii din gura șarpelui, nu știa cum să-i mulțumească. Acesta se scoborî jos, vulturoaica zbură și ea și se apropie cu mult drag de el și-i zise :

— Vai, dragul meu, tu ai fost acela care mi-ai apărat puii mei și mi i-ai scăpat de la moarte. Pentru această mare bunătate a inimii tale și eu am să-ți fac un mare bine. Mergi la tatăl tău să-ți dea un ol curat din care beți apă și adă-l aici la tulpina gorunului, iar tu să ai grijă de cuibul și de puii mei, căci eu mă duc la Apa Iordanului, să-ți aduc apă sfințită din Iordan. Tu însă să nu te depărtezi de puii mei până nu m-oi întoarce eu cu apa sfântă. Apa aceea te va vindeca și-ți va da vedere în ochi și putere în picior și vei fi fecior întreg și sănătos. Și apa aceea împlinește și dorințele omului.

— Bine, vulturoaică dragă, eu până te întorci tu iarăși aici, nu mă dezlipesc de gorun, și-ți păzesc puii, răspunse feciorașul.

Vulturoaica luă olul în ciocul ei puternic și zbură spre răsăritul soarelui și peste puțin timp nu se mai vedea. Bietul fecior aștepta cu nespusă bucurie sosirea vulturoaicii. Nu simțea foame, nu simțea sete, și nici somnul nu se lipea de ochii lui.

Deodată începură să se clatine vârfurile gorunilor și plopilor înalți, iar puii vulturoaicei băteau voioși din aripile lor fără pene, când văzură din depărtare pe buna lor mamă că se îndreaptă spre cuibul lor.

Vulturoaica coborî jos la fecior, îi dete olul cu apa sfântă și-i spuse să se spele pe ochiul bolnav,

apoi piciorul. Acesta luă olul și turnându-și apă în palmă își spălă ochiul bolnav și îndată îi reveni vederea. Acum băiatul, fericit, își spălă și piciorul și-ndată fu vindecat. Bietul de el, era atât de fericit și de voios, încât n-ar fi schimbat cu nimeni pe lume marea lui bucurie.

Îi mulțumi vulturoaicii și luând olul cu apa sfințită, plecă la tatăl său, ca să se bucure și el de bucuria lui, văzându-l întreg și sănătos.

După aceasta Iorgovan — că așa îl chema pe feciorul nostru — plecă iarăși la drum să-și găsească de lucru, știind bine că de astă dată are să izbutească.

Merse cât merse, când deodată se văzu în fața unui palat frumos, care îți lua vederile. Întâlnind pe cale un moș bătrân, îl întrebă :

— Al cui e palatul ăsta atât de frumos ?

— Hei, dragul meu, ăsta-i palatu-mpăratului, îi răspunse moșul, și-și văzu de drum.

Acum Iorgovan stătea pe gânduri, nu știa ce să facă. Își aduse aminte de apa adusă de vulturoaică din Iordan. Înghiți o înghițitură de apă și se gândi ca să-i ajute să poată ajunge în slujba împărătească. Bătu în poartă și deodată se deschise și un ostaș îl întrebă :

— Pe cine cauți ? Și ce dorești ?

— Caut pe înălțatul împărat, ca să-i vorbesc.

Ostașul merse și spuse împăratului că un voinic vrea să vorbească cu înălțatul împărat.

Împăratul porunci ostaşului să-l aducă în faţă să-l vadă. Ostaşul merse şi aduse pe Iorgovan înaintea împăratului.

Când acesta se apropia de împărat, dădu ochii cu fraţii lui, că erau şi ei în slujba împăratului, dar ei îi întoarseră spatele, şi se făcură că nu-l cunosc. Ajuns în faţa împăratului, acesta îl întrebă :

— Cine eşti şi ce doreşti ?

— Înălţate împărate, sunt prunc de om sărac şi aş vrea să-mi găsesc vreo slujbă, ca să am şi eu cu ce să trăiesc.

— Bine, voinice, răspunse împăratul, am să te pun grădinar la grădina împărătească.

Fraţii lui erau tare năcăjiţi când au văzut pe Iorgovan, fratele lor, că a intrat şi el în slujba împăratului, şi nu ştiau cum să se scape de el şi să-l prăpădească. Au început să-l pârască în toate părţile că nu-i place lucrul, că umblă cu vrăji şi cu descântece. Împăratul, auzind mereu ce se vorbeşte despre Iorgovan, s-a hotărât să-l prăpădească, fiind primejdios. Un sfetnic bătrân al împăratului, auzindu-l vorbind că vrea să-l prăpădească pe grădinar, înţelegând despre ce e vorba, îl sfătui pe împărat să-l pună întâi la încercare, şi numai după ce va vedea că umblă cu minciuni, numai atunci să-l prăpădească.

Văzând împăratul că sfetnicul său are dreptate, a doua zi chemă pe Iorgovan la sine și îi porunci :

— Iorgovane, am auzit vorbindu-se despre tine multe vorbe urâte, și vreau să aflu adevărul. Până mâine seară, să-mi faci din poarta palatului meu și până la biserică o punte de aur, de care n-are nici un împărat pe lume ! Să-mi aduni toate bucatele : grâul, secara, ovăzul și orzul din toată țara mea și să mi-l aduni în magaziile palatului meu. Să-mi aduni toți lupii din țară și să mi-i închizi în grajdurile mele goale. Dacă până mâine seară toate acestea n-or fi gata, unde-ți stau picioarele îți va sta și capul. M-ai înțeles ?

— Da, am înțeles, înălțate împărate, și cu ajutorul Apei Iordanului le voi împlini, răspunse voinicul.

A doua zi seara, de la poarta împăratului până la biserică s-a întins un pod de aur, care strălucea ca soarele. Toate magaziile împărătești erau pline cu bucate. Cât n-a încăput în ele au fost așezate în grămezi mari și acoperite cu paie, ca să nu le strice ploile. Toți lupii din toate pădurile au fost băgați în grajdurile care erau goale.

Ieșind împăratul, după cină, ca să vadă dacă Iorgovan a putut să-i împlinească măcar una din cele trei porunci grele, când a dat cu ochii de podul de aur, a rămas ca înlemnit și nu mai știa de bucurie, că nici un alt împărat din lume nu

are așa pod minunat. De la pod s-a îndreptat spre magazii și mai mare i-a fost bucuria, când și-a văzut toate bucatele adunate la un loc, dar mai ales când a văzut că nu i-au încăput în magazii toate. A chemat îndată pe bătrânul său sfetnic și i-a mulțumit că i-a dat sfatul să nu-l prăpădească pe Iorgovan până nu-l pune la încercare.

Venind sfetnicul, îi zise :

— Iată minunile aceluia pe care era să-l prăpădesc și să-mi încarc sufletul de grele păcate. Acum, ce pedeapsă să dau acelora care l-au pârât pe nedrept ?

— Să-și primească ei osânda la care voiau să-l ducă pe Iorgovan ! răspunse sfetnicul împăratului.

Și lupii îi sfâșiară în bucăți pe frații mincinoși, luându-și pedeapsa.

Împăratul chemă la sine pe Iorgovan, îi spuse că de azi înainte el e ginerele său, că-i dă fata de soție și jumătate din împărăție. Să meargă să-și aducă și pe tatăl său, să trăiască cu ei împreună.

Și s-a făcut o nuntă mare și bogată și dacă Iorgovan cu împărăteasa lui n-or fi murit, și azi trăiesc.

Cenușotca-Potca

A FOST ODATĂ un împărat care avea o țară mare și foarte bogată și împărații din țările vecine, care aveau țări mici și sărace, îl vedeau cu ochi răi și le era lăcomie să pună mâna pe țara lui.

Odată, trei împărați vecini cu acea țară s-au înțeles întreolaltă ca să se ridice cu război în contra lui și s-o împartă între ei trei. Aceștia s-au pregătit de război și într-o zi au plecat cu armatele lor, înconjurându-i țara, și s-a început un război mare, și după cum e o vorbă din bătrâni că mai multe ciori doboară un vultur, tot așa s-a întâmplat și cu acel împărat. Fiind învins în luptă, i-au luat țara toată și au împărțit-o între ei. Acum acest împărat era foarte necăjit și amărât că a rămas sărac, căci avea un fecior și o fetiță mică.

O vorbă bătrânească spune că năcazul când vine pe capul omului nu vine singur, ci vine cu altul, așa și de astă dată : împăratului îi moare soția. Năcazul era cu atât mai mare, că avea și

un fecior și o fetiță, care au rămas fără mamă, și îi era tare greu. Nemaifiind împărat, nu avea nici un venit și a început a se lupta și el cu sărăcia.

Feciorul s-a hotărât să plece în lume, ca să-și găsească norocul. S-a rugat de tatăl său să-i dea voie să meargă în lume, doar-doar va da de vreun bine.

Tatăl său îl întrebă :

— Nu te temi să iai lumea în cap ?

— Nu mă tem, tată, și cred că am să-mi împlinesc cu bine gândul.

— Bine, dragul meu, iată eu îți dau unul din cei mai buni cai ai mei și palosul meu. Îți dau și câțiva galbeni, ca să ai de cheltuială pentru drum atât de lung, căci nu poți ști peste ce greutăți ai să treci.

Voinicul nostru și-a pregătit de toate și, luându-și rămas bun de la tatăl său și de la soruța lui, a încălecat calul și pe-aci ți-e drumul !

S-a dus, s-a tot dus, multă lume-mpărăție, ca Dumnezeu să ne ție, până când înspre seară a ajuns la o moară părăsită, care din lipsă de apă, fiind valea secată, n-avea cine să învârtă roata, și crezu că e bine să rămână aci peste noapte, având un adăpost bun, atât pentru calul său, cât și pentru el.

Noaptea, cam pe la miezul nopții, s-a trezit din somn, auzind că cineva a intrat în moară, și vor-

bea în șoapte. S-a ridicat încet din pat, a pus mâna pe paloș și a stat la pândă, ca să vadă ce se întâmplă. Văzând că pe vatra morii se aprinsese un foc, care ardea cu flăcări, s-a lipit de ușă, care avea o gaură destul de mare, și a putut vedea foarte bine că erau niște hoți, trei la număr, îmbrăcați în haine călugărești și cu bărbile mari. Și hoții se așezară pe vatră, iar unul din ei luă un sac destul de greu și-l goli pe vatră. Voinicul a văzut că erau numai galbeni, mari și mici. Hoții s-au apucat să-i numere, ca să-i poată împărți.

Voinicul nostru se gândi să iasă la ei cu paloșul în mână și să-i sperie, să fugă și să-și lase prada. Zis și făcut. Era îmbrăcat cu hainele lui frumoase. Strânse în mână mânerul paloșului și deschise repede ușa strigând din răsputeri :

— Săriți pe ei, voinicii mei, că sunt aci toți trei !

Hoții, care cunoșteau moara și știau că aici nu stă nimeni, și văzând paloșul, au crezut că-s urmăriți de jandarmi, și au rupt-o la fugă îngroziți de moarte. Voinicul a ieșit în urma lor, dar ei așa fugeau de repede, că nu i-a mai văzut. S-a dus la grajd, ca să-și vadă calul, apoi s-a-ntors în moară, liniștit. A adunat de pe vatră galbenii și i-a băgat napoi în sac. A luat sacul și l-a pus pe așternutul său sub cap, a stins focul din vatră și după ce a zăvorât bine ușile morii, s-a culcat din nou.

A doua zi dimineața s-a sculat, a mâncat, și-a adăpat calul, apoi a încălecat, după ce și-a așezat sacul, și a plecat la drum. Voia să se întoarcă la tatăl său să-i lase sacul cu bani, dar se gândi că nu e bine să te-ntorci din drum când ai plecat undeva cu un plan, că atunci n-ai să izbutești. Și și-a văzut de drum. Când a ajuns la marginea unei păduri mari, nu știa în care parte s-o ia. Dând cu ochii de-o cărare bătătorită, s-a dus tot înainte. Ajungând într-o poiană, unde dădu și peste un izvor limpede, s-a oprit aici, a luat sacii din spatele calului și-i dete drumul să pască, iar el s-a apropiat de izvor, s-a așezat pe iarbă și desfăcând sacul cu merindea, a început să mănânce. N-a mestecat bine prima bucătură, când auzi venind din pădure un strigăt :

— Ajutor ! Ajutor !

Se ridică repede și, punând mâna pe paloș, se îndreptă spre locul de unde se auzea strigătul. Deodată văzu în fața sa o fată frumoasă, care a rătăcit prin pădure, pe care un zmeu voia s-o fure. La văzul paloșului, care strălucea în mâna voinicului nostru, crezând că e vreun Sfarmă Piatră, zmeul a luat-o la sănătoasă.

Fata îi mulțumi voinicului pentru că a scăpat-o din mâna zmeului, și-l rugă să meargă cu ea până la casa Sfintei Vineri, ca să-i mulțumească pentru această binefacere. Veniră la izvor, unde-și lăsase calul și merindea, își așeză lucrurile pe cal,

încălecă și el și luând și pe fată pe cal porniră spre casa Sfintei Vineri.

Ajungând la Sfânta Vineri, opri calul și descălecă. Slobozi calul să mănânce, iar el se așeză la umbra unui trandafir mare, încărcat cu flori.

Nu trecu ca de când vă povestesc și, iată, văzu o bătrână, fata se apropie de ea, îi sărută mâna și poala hainei și veniră încet spre casă. Voinicul nostru, când văzu chipul Sfintei Vineri, și-a adus aminte că numai cu câteva zile mai în urmă a visat pe Maica Sfântă că îl chema la ea, și era tocmai așa cum o vedea acum pe această bătrână.

Sfânta Vineri se apropia de casă. Voinicul s-a ridicat de jos, s-a îndreptat spre ea și când i-a ajuns în față, i-a sărutat mâna și poala hainei, așa cum a văzut că a făcut și fata.

Fata zise Sfintei Vineri :

— Voinicul acesta m-a scăpat din mâinile unui zmeu, care voia să mă fure și să mă ducă în palatul lui. Când umblam prin pădure cu surorile mele, m-am pierdut de ele și m-am rătăcit. Când am dat ochii cu zmeul, am strigat : „Ajutor ! Ajutor !". Voinicul acesta a alergat într-un suflet, cu paloșul în mână, să vină în ajutorul meu. Zmeul, când a dat cu ochii de el, a fugit îngrozit, și așa am scăpat.

— Îți mulțumesc, dragul meu, că mi-ai scăpat fata din ghearele zmeului. Acum să-mi spui, dra-

gul meu, unde ai plecat, și ce voiești să faci ? Maică-ta bună s-a rugat mereu de mine, să-ți stau în ajutor atât ție cât și soruței tale, precum și bunului vostru tată.

Voinicul nostru nu mai știa de bucurie că a dat față cu Sfânta Vineri, și îi răspunse :

— Sfântă maică Vineri, bunul nostru tată și noi am rămas fără scumpa noastră mamă. Dușmanii bunului nostru tată au venit cu război în contra lui și ne-au luat țara. Am rămas săraci și mama noastră dulce a murit de năcaz. Eu m-am hotărât să plec în larga lume, ca să-mi caut norocul, să-mi ajut pe tatăl meu și pe soruța mea dragă, rămasă mititică fără mamă.

— Dragul meu, pentru binele pe care mi l-ai făcut, iată aci îți dau trei lucruri, de care veți avea mare ajutor, și tu, și taică-tău, și soruța ta : un bujor roșu pentru tatăl tău, care floare are darul să facă să fugă toți dușmanii lui, când vor da cu ochii de el, văzându-l în vârful steagului. Pentru buna ta soruță, o nucă de argint, în care se află o haină frumoasă de argint, pe când va fi fată mare. Când va vrea să îmbrace haina, să zică așa : „Dă-mi haina, nucuță dragă !“ Iar când va vrea s-o așeze în nucă, să zică : „Păstrează-mi haina, nucuță dragă !“ Floarea asta de busuioc ți-o dau ție. Această floare sfințită s-o porți în pungulița asta de mătase, țesută de zânele mele dragi. Când vei ajunge la vârsta de însurătoare,

să vii la mine, să-ți dau o zână frumoasă, să te fac fericit. Iar acum să te duci la sora mea, Sfânta Sâmbătă, s-o slujești trei ani, cu cinste și cu omenie, și ea îți va da alte daruri, cu mult mai de preț decât ale mele, căci ea e mai bogată decât mine.

Când vorbea Sfânta Vineri, iată că veneau și celelalte zâne, toate foarte triste.

— Unde ați fost de ați întârziat atâta ? le întrebă Sfânta Vineri.

— Maică Sfântă ! Am pierdut prin pădure pe sora noastră și am căutat-o și n-am putut-o afla, nu voiam să venim fără de ea, căci știam că v-am fi făcut rău, dar vedem că ea e aici.

— Da ! S-a pierdut de voi și un zmeu voia s-o fure și s-o ducă în țara lui, dar voinicul acesta a scăpat-o din ghearele lui. Mulțumiți-i și voi, că v-a scăpat și pe voi de pedeapsă și pe sora voastră de zmeu.

Zânele îndată îi săriră în grumaz, îl sărutară ca pe un frate și îi ziseră :

— Vai, dragul nostru, de azi înainte tu ești fratele nostru dulce, și la nunta ta vom fi și noi acolo, și-ți vom face o mare bucurie.

Voinicul sărută mâna și poala hainei Sfintei Vineri și, luându-și rămas bun de la ea și de la zâne, întrebă pe Sfânta Vineri cum va putea să afle casa Sfintei Sâmbete.

— Iată, dragul meu, îți dau o pisicuță pe care o cheamă Picuța și ea îți va arăta calea, mergând tot înaintea ta, până când ajungeți la sora mea, de unde ea se va întoarce singură acasă.

Voinicul nostru încălecă calul și plecă spre Sfânta Sâmbătă. Picuța alerga înaintea lui, voioasă, parcă avea aripi.

Merse voinicul nostru cale lungă, să-i ajungă, cum se zice din poveste, că-nainte mult mai este. Pe la amiaz, au ajuns într-o vale frumoasă și răcoroasă, și se opriră aci să se odihnească și să mănânce. Slobozi calul să pască, iar el cu Picuța se așezară pe iarbă, scoase merindea și începu să mănânce și împărțea bunătățile cu Picuța, care îi arăta calea.

După ce se săturară bine, voinicul încălecă căluțul său drag, o luară iarăși la drum, zi de vară până-n seară, și după o cale destul de lungă, în drum întâlni un iepuraș, care de frică intrase într-o tufă foarte deasă de spini, și așa a scăpat de dinții vulpii, dar nu mai putea ieși. Vulpea, care văzu apropiindu-se voinicul nostru de iepure, o luă la sănătoasa, ca să-și scape blana.

Iepurașul, văzându-se scăpat, se rugă de voinicul nostru să-l elibereze din tufă. Voinicul nostru scoase paloșul și tăind toți spinii, care-l salvaseră de la moarte, eliberă pe bietul animal.

Iepurașul se duse la voinicul nostru și-i mulțumi și-i dete un fir de păr, și-i spuse:

— De câte ori vei avea nevoie de vreun mic ajutor, eu și întreg neamul meu îți stăm în ajutor. Când vei scutura firișorul ăsta de păr, noi îndată vom fi lângă tine. Cred că n-ai să pierzi nimic, dacă mă ai și pe mine prieten. Îți mulțumesc că m-ai scăpat de la moarte, și-ți rămân dator cu răsplată pentru această binefacere.

Voinicul nostru plecă din nou la drum și pe când soarele se pregătea de culcare, se văzu în fața unui palat atât de frumos și de strălucitor, încât abia te puteai uita la el. Se opriră, și micuța Picuță îi spuse voinicului să bată cu paloșul în poartă. Dete de două ori cu paloșul și îndată veniră două zâne și o deschiseră și-l întrebară cine e și ce dorește. Le spuse că e trimis de Sfânta Vineri să slujească trei ani pe sora ei, Sfânta Sâmbătă. Una din ele se duse să spună măicuții lor că a venit un voinic trimis de Sfânta Vineri.

Sfânta Sâmbătă veni la poartă și-l întrebă :

— Cine ești, voinice ? Ce vânturi te-au adus pe aici, pe unde picior de om pământean nu pătrunde ?

— Sunt fecior de împărat fără împărăție, căci trei împărați vecini s-au însoțit și au venit cu război greu în contra tatălui meu, l-au învins și i-au luat țara. Mama a murit de năcaz și am rămas săraci. Am rămas eu cu o mică soruță fără mamă. Într-o zi m-am hotărât să-mi iau lumea în cap și să merg în lumea largă să-mi caut norocul

și așa am ajuns aici. Sfânta maică Vinerea m-a trimis aici să vă slujesc trei ani cu cinste și omenie.

— Bine, voinice dragă, dar să știi că aici în pădurea asta, care să vede colo spre soare-răsare, sunt niște fiare turbate și mă tem că tu nu vei putea să-mi aperi turma mea de oi, ca să nu-mi răpească nici una din ele, mai ales din cele nouă, care au lână de aur. Crezi că vei putea face această slujbă grea ? Dacă în trei ani vei pierde numai o singură oaie, nu vei primi nici o simbrie și-ai slujit de pomană.

— Cu ajutorul lui Dumnezeu, eu cred, maică Sfântă, că din turma de oi nu va lipsi nici una.

— Bine, dragul meu, vino cu mine să-ți arăt oile și așază calul în grajd, sacii ți-i du în odaia ta.

Maica Sfântă îi arătă oile și-i arătă și locul pe unde are să le ducă la păscut, apoi îi numără oile și i le dete în primire. După aceasta, voinicul luă turma și o scoase la pășune. Lăsă oile să pască, iar el scoase din sân punguța de mătasă și luând busuiocul în mână, zise :

— Floare sfântă de busuioc, ajută-mi trei ani de zile să pot păzi vitele astea, să nu le fure fiarele sălbatice !

Cât ai bate-n palme, în fața voinicului se arătară trei cățeluși : *Repede-ca-gândul, Ușor-ca-*

vântul și *Greu-ca-pământul,* și-l întrebară pe voinic :

— Drag stăpânul nostru ! Am venit să te slujim trei ani. Ce avem să facem ?

— Să-mi păziți oițele acestea, ca nu cumva vreo fiară blestemată să fure vreuna din ele, le spuse voinicul.

— Bunul nostru stăpân, răspunseră cățelușii, trei ani de zile nu-ți va lipsi nici o oiță, orișicâte fiare ar veni să fure vreo oaie.

Voinicul nostru își scoase de la brâu fluierul lui drag și începu să le doinească, de răsuna valea. Oițele îl priveau cu drag și toată ziua se învârteau în jurul lui, fermecate de fluierul acela plin de vrajă.

Aproape de amiază, ieșiră din pădure mai multe fiare sălbatice și veneau turbate de foame să răpească vreo oaie. Cei trei cățeluși, cum deteră cu ochii de ele, se îndreptară ca fulgerul spre ele și-ntr-o clipită le-au sfâșiat în bucăți, iar Greu-ca-pământul a călcat locul unde le-au rămas oasele și mărunțaiele, încât nu se mai cunoștea nici urmă de ele.

Când a început să se învăluiască ziua cu noaptea, voinicul nostru și-a luat turma și a plecat spre palatul Sfintei Sâmbete. Și-a așezat oițele și s-a dus să cineze. Stăpâna l-a întrebat dacă au

venit fiarele sălbatice să-ncerce să-i fure vreo oaie. I-a povestit cum au venit și cum au fost nimicite. Sfânta Sâmbătă era foarte bucuroasă.

A doua zi iarăși și-a dus oițele la păscut, și tot așa au venit alte jivine și mai fioroase. „Cățelușii" și pe acestea le-au făcut una cu pământul. Înspre seară a plecat spre casă, bucuros că și de astă dată i-a scăpat turmulița întreagă. Sfânta maică îl aștepta în fața stânii, și când intrau oile, ea le număra. Mai mare îi era bucuria când a văzut că toate oițele ei dragi sunt la număr.

A treia zi, voinicul nostru își duse turma iarăși la pășune, și aștepta cu nerăbdare să vină seara. Ca să treacă ziua mai repede și-ncepu a trăgăna[1] din fluier, încât și florile și iarba se legănau la cântecul acela minunat. A trecut amiaza și voinicul credea că a scăpat de blestematele de fiare. Când cânta mai frumos din fluier, iată că din pădure începură să iasă niște jivini mari și mai îngrozitoare decât celălalte. Aveau niște guri mari și niște dinți ca și colții de la grapă, încât te lua fiorul când le vedeai.

Năzdrăvanii de cățeluși nu se vedeau. Jivinele erau numai la câțiva pași de turmă, și voinicul nostru înlemni cu fluierul în mână, și-ncepu să tremure de frică, că nu-și vedea nicăieri cățelu-

[1] A trăgăna — a cânta cu multă duioșie.

şii, dar în clipeala aceea îi văzu în spatele jivinilor, sfârticându-le spinările şi sfărâmându-le oasele.

Acum, apropiindu-se seara, voinicul nostru se pregătea de plecare. Se apropie de dragii lui căţeluşi şi le spuse :

— Vă mulţumesc, dragii mei, că m-aţi slujit cu credinţă. Spuneţi şi bunului vostru stăpân că îi mulţumesc din toată inima că mi-a ajutat să pot sluji cu cinste pe maica Sâmbătă, şi acum puteţi pleca la stăpânul vostru.

Voinicul nostru, voios peste măsură, plecă cu oiţele spre casă, şi le-a dus fluierându-le tot timpul până la palatul sfintei maici. Aceasta veni repede şi le deschise poarta, şi-ncepu a le număra. Când a văzut că nu-i lipseşte nici o oiţă, se apropie de voinicul nostru şi-l binecuvântă, şi-l sărută pe frunte, pentru credinţa cu care a slujit-o.

Voinicul duse oile la locul lor şi merse cu maica Sfântă să-i dea de cină. După cină, maica îi spuse că niciodată n-a avut aşa slugă credincioasă, şi că nu i s-a întâmplat ca în timp de trei ani să nu-i piară nici o oaie.

— Pentru că m-ai slujit atât de bine, ai să primeşti de la mine cel mai frumos dar : pentru tatăl tău o oglindă fermecată, oricine se priveşte în ea, îndată întinereşte şi ceea ce îşi doreşte îndată i se împlineşte. Pentru soruţa ta îţi dau o nucă de aur, în care e o haină de aur. Când va vrea

s-o îmbrace să-i zică așa : „Dă-mi haina, nucă dragă !“ și ea îndată se va deschide și îi va da haina. Iar când va vrea s-o așeze la loc să-i zică : „Păstrează-mi haina, nucă dragă !“ Când se va îmbrăca cu haina, să ceară nucii să-i dea și pantofii, tot de aur, și-o coroniță la fel. Ție, pentru că m-ai slujit cu atâta credință și cu cinste, îți dau un inel de aur cu diamante, care, dacă-l vei ruga să-ți ajute să izbândești în vreun lucru bun, el te va ajuta.

Sfânta Sâmbătă îi dete cele trei lucruri și îi spuse să se ducă mâine dimineață la soră-sa, Sfânta Duminică, s-o slujească și pe ea.

A doua zi, voinicul nostru s-a sculat cu noaptea-n cap, și-a scos căluțul din grajd, a așezat toate lucrurile pe spatele calului și s-a dus la maica Sfântă să-i spună cum ar putea ajunge la Sfânta Duminică.

— Iată, dragul meu, îți dau porumbelul acesta, care va zbura tot timpul în fața căluțelului, ca să-i arate calea, până când veți ajunge în fața palatului surorii mele, iar de acolo el va zbura din nou aici la mine. Când vei da față cu sora mea, să-i spui că te-am trimis eu, ca să-i slujești și ei trei ani.

Voinicul îi sărută mâna și poala hainei sfințite și încălecându-și căluțelul, plecară spre Sfânta Duminică. Porumbelul zbura la un pas de botul calului. Înspre asfințitul soarelui, cei trei că-

lători au ajuns norocoși la palatul Sfintei Duminici. Când văzu sfânta porumbelul, care-i intrase în palat, știu îndată că sora-sa, Sfânta Sâmbătă, a trimis pe cineva la ea. Ieși la poartă și aici dădu cu ochii de voinicul nostru, călări pe cal, și-l întrebă :

— Cine ești și ce cauți pe aici pe unde nici un pământean nu-ndrăznește să-și pună piciorul, căci pe aici sunt niște jivini spurcate și turbate, care sfâșie orice vietate pe care o-ntâlnesc în cale ?

— Sfântă maică Duminică ! Sunt fecior de împărat. Tatălui meu i-au luat dușmanii țara, mama a murit de năcaz că am rămas săraci, eu și cu o soruță am rămas fără mamă. Într-o zi i-am spus tatălui meu că eu plec în lumea mare, ca să-mi caut norocul. Am slujit pe maica Sfântă Sâmbătă, timp de trei ani, cu credință și cu cinste, și-acum dânsa m-a trimis să vă slujesc și pe dumneavoastră cu cinste și cu credință trei ani.

— Bine, dragul meu voinic, răspunse Sfânta Duminică, eu am nouăzeci și nouă de iepe, care trebuie duse la pășunat dimineața și seara. Dar să bagi bine de seamă, că niște afurisite de fiare sălbatice, de câte ori ies la pășune, totdeauna îmi răpesc și îmi omoară câte una din cele mai frumoase. Să ai mare grijă, căci dacă în acești trei

ani pierzi vreo iapă, ți-ai pierdut dreptul la simbrie și mi-ai slujit de pomană.

— Bine, maică Sfântă ! răspunse voinicul.

Maica Sfântă se duse cu voinicul și-i arătă unde să-și lege calul, îi arătă odaia lui, unde își aduse lucrurile, apoi merseră în grajdul iepelor și, numărându-le, i le-a dat în primire.

A doua zi își scoase iepele la pășune, luându-și și fluierul, și plecă. Iepele se apucară să pască, iar voinicul nostru era tot în urma lor, ca să nu se prea împrăștie, ca nu cumva venind fiarele sălbatice să-i fure vreuna din ele. După ce s-au săturat bine, a plecat cu ele spre casă. Pe când au flămânzit iepșoarele, le-a scos iarăși la păscut. Și-a scos punguța cu sfânta floare de busuioc și zise :

— Sfântă floare de busuioc, ajută-mi !

Cei trei cățeluși veniră și se așezară în fața voinicului, și-i ziseră :

— Drag stăpânul nostru, ce ajutor vrei să-ți dăm ?

— Dragii mei cățeluși, răspunse voinicul, eu am intrat în slujba Sfintei Duminici și mi-a dat să-i păzesc nouăzeci și nouă de iepe și să le duc la pășune dimineața și seara. Mi-a poruncit să am grije că, de câte ori ies iepele la păscut, vin niște blestemate de sălbăticiuni și întotdeauna îi omoară câte una din cele mai frumoase. Vă rog să mă ajutați, ca să nu mai fure.

— Dragul nostru stăpân, răspunseră cățelușii, fii foarte liniștit, că nici o iapă nu vor mai putea fura, și dacă vor veni să fure vreuna, aci-și vor găsi moartea.

Voinicul nostru nu se depărta de ele, și mereu era cu ochii în patru. Deodată ieșiră din pădure niște jivini înfiorătoare, și se îndreptară spre iepe. Cei trei năzdrăvani dormeau lungiți cu burțile la soare, dar în clipa când o jivină spurcată era să sară în spatele unei iepe frumoase s-o sfâșie, Repede-ca-gândul și era atârnat de gâtul fiarei și îi rupse o bucată mare din beregată. Văzând celelalte jivini primejdia care le paște, voiră să fugă, dar nu mai avură când, căci cățelușii le-au făcut de petrecanie.

Voinicul nostru era foarte voios că i-au scăpat iepele, și după ce se săturară bine toate, a plecat cu ele spre casă.

Sfânta Duminică era foarte bucuroasă când a văzut că nici o iapă nu-i lipsește.

A doua zi voinicul scoase iepele și le duse la pășune. Spre amiază iarăși au năpădit alte fiare, mai îndrăcite, dar cum le-au simțit cățelușii nici una nu s-a mai întors în pădure, pe toate le-au sfâșiat.

După-amiază, pe timpul răcorilor, le aduse la păscut. Către seară le-a dus acasă. Maica Sfântă era veselă când și-a văzut toate iepele.

A treia zi, voinicul nostru se sculă înainte de răsăritul soarelui, și stătea ca pe spini, văzând că nu mai răsare soarele, să se vadă plecat cu iepele. Îndată ce i-a văzut razele, a scos iepele și a plecat cu ele. După ce s-au săturat bine, a plecat spre casă. După-amiază le-a dus iară. Nu ajunse bine cu ele la loc, când iată că o altă haită de jivini, înalte cât caii, se iviră din pădure și deteră năvală spre iepe, care de groaza lor s-au adunat într-o grămadă. Cățelușii le ieșiră înainte, cei doi mai sprinteni le încolțiră din față, iar Greu-ca-pământul li se așeză în urma lor, ca să nu le lase să scape de la moarte. Și în cât timp ai număra până la nouă, n-a mai rămas urmă de jivini. Acum voinicul nostru era foarte voios, și după ce văzu că toate iepele sunt sătule, chemă cățelușii și le mulțumi, și-i rugă să-i spună și stăpânului lor că îi mulțumește pentru marea binefacere, apoi le spuse să plece la stăpânul lor.

Voinicul nostru era așa de voios, că puteai prinde iepurii cu el, nu alta. Plecă cu iepele spre casă. Sfânta Duminică le aștepta în poartă, le numără și când văzu că nu lipsește nici una, s-a bucurat foarte mult.

După ce voinicul așeză iepele, veni la Sfânta Duminică, să-i dea de cină. La cină Sfânta Duminică îi spuse :

— Dragul meu, încă așa slujitor bun ca și tine n-am avut și pentru aceasta am să-ți plătesc după

cum m-ai slujit. Iată care îți este plata : un corn fermecat, un ghem de lână și o curea îmbrăcată în mătase țesută de zânele mele. Cornul acesta e din aur pe dinlăuntru și el îți varsă toate bunătățile lumii, și-ți dă toate bogățiile, dacă îi zici așa :

„Cornule, drăguțule,
Varsă-ți bunătățile !"

Iar când vrei să fie adunate în corn, să-i zici :

„Cornule, drăguțule,
Strânge-ți bunătățile !"

Ghemul îți va da îmbrăcăminte de toate felurile și tot ce se ține de îmbrăcăminte : căciuli, pălării, cizme, bocanci, și altele, dacă îi ceri așa :

„Ghemuțule, dragul meu,
Dă-mi de toate ce vreau eu !"

Și îi spui ce dorești să ai. Cureaua aceasta fermecată are darul să-ți facă un pod frumos peste o apă, un drum printr-o pădure, peste un munte, dacă îi zici așa :

„Fă-te punte peste apă !"

Și când vrei să nu mai fie îi zici așa :

„Strânge-te, punte, la loc !“

Pentru buna ta surioară îți dau nuca asta bătută în diamante. În ea se află o haină frumoasă de diamante. Când va fi fata mare, și va vrea să o îmbrace, să-i zică așa :

„Nuca mea frumoasă,
Dă-mi haina de mireasă !“

Iar când va vrea s-o așeze în nucă, să-i zică așa :

„Nuca mea frumoasă,
Păstrează-mi haina de mireasă !“

Voinicul nostru îi sărută mânile și poala hainei sfințite și-i mulțumi din toată inima pentru atâtea daruri de mare preț, își luă rămas-bun de la Sfânta Duminică, își așeză lucrurile în saci și încălecând porni spre țara lui dragă, zicând un Doamne-ajută !

S-a dus voinicul nostru, s-a tot dus cu mare spor la drum, căci bunul său căluțel știa că merge spre casă, pe unde venise. Mergând o bună parte din drum, se trezi în fața unei ape mari. Aci se opri și calul. Și voinicul și căluțelul stăteau și se uitau la apă, dându-și seama că au rătăcit dru-

mul. După atâta amar de cale bătută, îi venea a greu să se mai întoarcă de unde au plecat.

Voinicul nostru își aduse aminte de cureaua pe care i-o dete Sfânta Duminică, o scoase din sac, și aruncând-o peste apă, zise :

„Fă-te punte peste apă !“

Și se făcu-ntr-o clipeală o punte de toată minunea, întinsă de la un țărmure la celălalt, care nu se vedea. Pe marginea punții erau ciubere noi de brad umplute cu pământ, iar în fiecare ciubăr erau fel de fel de tufe de flori : trandafiri, iasmin, iorgovan și altele, care te-mbătau cu mirosul lor.

În fiecare tufă de flori erau cuiburi frumoase de păsărele : privighetori, pițigoi, sticleți, pupeze, granguri, ciocârlii și fel de fel de cântărețe, care te desfătau ascultându-le.

Voinicul nostru a trecut peste apă și când s-a văzut dincolo de apă, nu mai putea de bucurie, și a zis curelei :

„Strânge-te, punte, la loc !“

Și îndată s-a strâns puntea cu toate florile și cu paserile ei.

Voinicul nostru a plecat iarăși mai departe, și din ce mergea mai mult, i se părea că începe să

se apropie de casa lor, că și dealurile și pădurile semănau cu cele din țara lui.

Și au mers, au tot mers, multă lume-mpărăție, ca Dumnezeu să ne ție, cum se zice din poveste, că nainte mult mai este. Ajungând la umbra unui plop cu umbra deasă, voinicul nostru, fiind flămând, s-a oprit aci. A descălecat calul și i-a dat drumul la iarbă, el s-a așezat la umbră și apoi și-a scos cornul din sac și i-a zis așa :

„Cornule drăguțule,
Varsă-ți bunătățile !“

Și-ndată se întinse în fața lui o masă mai grozavă decât o masă împărătească. Mâncări și beuturi de tot felul. Se așează la masă și mâncă cu mare poftă, că era flămând, și mâncările gustoase. După ce se sătură bine, zise cornului :

„Cornule drăguțule,
Strânge-ți bunătățile !“

S-a dus să-și aducă căluțelul, sătul și el, își așează toate lucrurile pe spatele lui și, încălecându-l, plecă la drum. Merse ca de când vă povestesc și deodată s-a văzut înconjurat de niște tâlhari, care voiau să-l prade și să-l omoare. Au crezut tâlharii că voinicul este vrun neguțător

bogat, ori domn de pământ. Cum îi văzu voinicul nostru, scoase firul de păr de iepure și scuturându-l, zise :

— Ajutor, cățelușii dragi !

Într-o clipeală se iviră cățelușii și-l întrebară :

— Drag stăpânul nostru, ce poruncă ne dai ?

— Să mă scăpați de tâlharii aceștia, care vreau să mă omoare.

Într-o clipeală le-au zdrobit oasele, de nu s-a mai ales nimic de ei. Voinicul nostru a mulțumit cățelușilor și a plecat mai departe. După o cale lungă și obositoare, s-a văzut ajuns la casa tatălui său, care nu mai putea de bucurie când și-a văzut acasă feciorul. S-au sărutat și s-au îmbrățișat cu mult drag. Feciorul a întrebat pe tatăl său unde este soruța lui dulce.

— Vai, dragul meu fiu, am trimis-o la sora mea și mătușa voastră, căci eu m-am însurat cu o văduvă, care are două fete, și fetele nu se prea înțeleg bine laolaltă. Trimit acuma după ea, să vină acasă.

Voinicul nostru dete tatălui său bujorul primit de la Sfânta Vineri, și-i spuse :

— Această floare sfântă are darul să facă să fugă toți dușmanii din fața ta, când vor vedea floarea în vârful steagului, și așa pornind cu război în contra dușmanilor, care ne-au luat țara, îți vei lua țara de la ei.

După două zile a venit și sora sa și s-au bucurat foarte mult când s-au văzut. Fata se făcuse mare și mai frumoasă de cum era. Ca o zână din povești. Fratele ei îi spuse că i-a adus o nucă de argint de la Sfânta Vineri.

— În nuca aceasta, îi spuse fratele, se află o haină toată de argint, o coroniță și o pereche de pantofi tot de argint. Dacă vrei să vezi haina și celelalte, zi așa:

„Dă-mi haina, nucuță dragă!“

și ea îndată ți-o dă.

Fata, vrând să-și vadă haina de argint, zise:

„Dă-mi haina, nucuță dragă!

Mai mare le-a fost bucuria, când au văzut așa haină minunată, cununița și pantofii de argint.

Apoi îi spuse fetei să zică:

„Păstrează-mi haina, nucuță!“

Și deodată haina, coroniță și pantofii au intrat în nucă.

— Surioară dragă, ia nuca și ți-o bagă în sân, îi spuse fratele.

Feciorul împăratului scoase și nuca de aur și le-o arătă.

— Aceasta mi-a dat-o Sfânta Sâmbătă, și în ea este o haină de aur, cu coroniță și pantofii la fel. Dacă vrei s-o vezi, să-i zici ca și celeilalte.

Și fata zise :

„Dă-mi haina, nucuță dragă !“

Deodată haina era în brațele fetei, care nu mai știa pe ce lume e, de bucurie mare. Fratele îi spuse să zică nucuței ca și celeilalte :

„Păstrează-mi haina, nucuță !“

Și nuca i-a luat haina, coroniță și pantofii și le-a închis.

— Ia și nuca aceasta și o bagă în sân. Și acum să-ți arăt nuca bătută cu diamante, pe care mi-a dat-o Sfânta Duminică.

Și feciorul scoase a treia nucă și-i zise sorioarei :

— Iată, sorioară dragă, și nuca a treia. Aceasta e și mai frumoasă !

Dete nuca sorioarei și-i spuse să-i zică ca și celorlalte. Și fata zise :

„Dă-mi haina, nucuță dragă !“

și se trezi cu o haină frumoasă, de-ți lua vederile, așa strălucea, parcă era luceafărul căzut dintre

stele. Fata nu mai știa de bucurie. Luă haina, coroniţa şi pantofii şi zise nucii aşa :

„Păstrează-mi haina, nucuţă !“

Şi haina, coroniţa şi pantofii au intrat în nucă, şi nuca s-a închis la loc.

A venit acasă şi mama lor vitregă, cu fetele ei, urâte de să-ţi astupi toate oalele dinaintea lor.

Acum feciorul de împărat zise către tatăl său :

— Tată drag, vino să-ţi arăt cornul meu.

Se duseră pe câmp departe, şi apropiindu-se într-un loc larg şi frumos, a scos de sub haină un corn aurit pe dinlăuntru şi i-l arătă lui taică-său.

— Cornul acesta te va face iarăşi împărat mare şi mai ales temut de toată lumea, zise feciorul lui taică-său şi zise cornului aşa :

„Cornule,
Drăguţule,
Varsă oaste numeroasă
Şi-un steag galben de mătasă !“

Şi deodată văzură în faţa lor o oştire câtă frunză şi iarbă, iar în fruntea ei un ostaş cât un munte, ţinând în mâini un steag de mătasă, care strălucea în bătaia lină a vântului. Tatăl său nu mai ştia de bucurie ce să zică şi ce să facă.

Feciorul a mai scos de sub haină o oglindă și a întins-o tatălui său. Cum a privit în oglindă, într-o clipeală a întinerit și se simțea schimbat în toată ființa lui. I se părea că ar putea să zboare dacă ar avea aripi. Acum feciorul a luat cornul și i-a zis :

„Cornule,
Drăgușule,
Trage-ți oștirea napoi,
Că nu mergem la război!

Într-o clipeală oștirea era în corn.

A doua zi împăratul și feciorul-său s-au pregătit de luptă. Și-au luat caii cei mai buni, care îi aveau în grajd, paloșele, și cornul, au încălecat și și-au luat rămas bun de la toți ai lor și au plecat. Când au ajuns departe de casă, feciorul împăratului a luat cornul și i-a zis :

„Cornule,
Drăgușule,
Varsă oaste numeroasă,
Ș-un steag galben de mătasă!"

Se întunecă dintr-o dată soarele, când se ivi marea armată. Feciorul împăratului merse și atârnă în vârful steagului, ca să se vadă din depărtare, floarea de bujor roșu ca sângele.

Împăratul și feciorul s-au așezat în fruntea armatei și au dat poruncă armatei să-i urmeze. S-au încolonat și au mărșăluit, compănii după compănii, și reghimente după reghimente, mergând cu război în contra dușmanului celui mai apropiat. Când au ajuns la poarta împăratului dușman, împăratul care a venit cu armata a strigat către ostașii care păzeau palatul :

— Chemați pe împăratul vostru aci la poartă, căci am să vorbesc cu el !

Împăratul veni la poartă și când văzu atâta armată, s-a cam pus pe gânduri, apoi a întrebat pe împăratul de la care i-a luat țara :

— Ce vrei ? Crezi că mă tem de tine și de armata ta ?

— Am venit, răspunse împăratul, să-mi iau țara înapoi. Dacă vrei să mi-o dai cu pace și cu înțelegere, bine. Dacă vrei război, să te pregătești și mâne dimineață ne vom măsura puterile, dar să nu-ți pară rău !

— Bine ! răspunse împăratul. Crezi că mă sperii cu armata ta ? Mai multă armată am eu decât tine, și mai vitează !

— Vom vedea mâne, care are oștirea cea mai vitează.

A doua zi cei doi dușmani, în fruntea armatelor lor, se întâlniră pe un câmp mare întins ca masa.

Împăratul nostru merse în fruntea oștirii sale, iar feciorul său îl urma la dreapta sa cu steagul cu bujor în vârful lui. Începură să înainteze, ca să înceapă lupta. Scoaseră săbiile sclipitoare din teci și împăratul nostru cu întreaga lui oștire strigau din răsputeri :

„Pe ei, băieți, și mi-i tăieți,
Cum tai vara castraveți !“

Ostașii dușmanului, văzând vitejia împăratului și a ostașilor lui și văzând frumosul lor steag cu bujorul în vârful lui, începură să fugă, unii în dreapta și alții în stânga, iar ai împăratului nostru erau tot în piciorul lor, lovindu-i care cum putea. Împăratul lor, văzându-și oastea împrăștiată, o luă și el la fugă, și fugea de-i sfârâiau călcâile și până pe la prânzul mare, pe tot câmpul, n-a mai rămas picior de dușman.

Împăratul bătut veni cu miniștrii lui, să ceară pace, ca să nu-i prăpădească toată țara și tot poporul. Când ajunseră în fața împăratului, zise :

— Înălțate împărate, am venit să-ți cerem pace. Ce ceri de la noi ?

— Să-mi dați țara care mi-ați luat-o ! răspunse împăratul învingător.

— Bine, v-o dăm, căci vedem că sunteți mai tari și mai viteji decât noi, dar vă rugăm ca de

azi înainte să fim iarăşi vecini buni şi prieteni cum am fost.

Împăraţii au dat mâna unul cu altul şi s-au îmbrăţişat ca doi fraţi.

Acum împăratul învingător şi-a pornit oştirea înspre ţara împăratului al doilea, care i-a luat o parte din ţară. Când împăratul a ajuns cu oştirea în faţa palatului împărătesc, bătând în poartă, a strigat către gardă ;

— Să vină împăratul la poartă, că vreau să-i vorbesc !

Împăratul acela nu ştia nimic despre ce e afară, şi ieşind în poartă şi văzând pe împăratul de la care i-a luat şi el o parte de ţară, l-a întrebat :

— Ce mai vrei ? Eu nu stau de vorbă cu împăraţi care n-au ţară !

— Ba am ţară, răspunse învingătorul, că de la ortacul tău mi-am luat partea mea de ţară, şi acum am venit să mi-o iau şi pe asta de la tine. Am venit să te întreb, vrei să mi-o dai de bună voie, prin bună înţelegere, ori vrei să mi-o iau eu prin luptă ?

— Vreau prin luptă ! De bună voie nu ţi-o dau, căci şi aşa ştiu că n-ai să poţi să mi-o iai !

— Bine ! Numai să nu te căieşti mai la urmă, când ţi-i vedea oştirea toată zdrobită şi bătută, răspunse împăratul învingător. Mâne dimineaţă să ne întâlnim pe câmpul de luptă. Atunci vom sta mai bine de vorbă !

A doua zi, cei doi împărați cu armatele lor erau față în față pe câmpul de luptă.

Împăratul învingător, în fruntea armatei sale, era cu steagul în față, așteptând cu nerăbdare să se înceapă lupta. Când oastea lui văzu că împăratul ridică spada strălucitoare și steagul cu floarea de bujor, au început să dea năvală strigând cât mai tare :

„Dați, ostașii mei viteji,
Că ăștia-s castraveți din vreji !

Și s-a început o luptă grea, nu-i glumă, dar la urmă, văzând dușmanul vitejia ostașilor acestui împărat și dând cu ochii de floarea roșie de bujor din vârful steagului, pe toți i-a apucat o frică de moarte și au început a fugi ca iepurii când văd vânătorii, ca să scape de tăișul săbiilor.

Nici nu s-au încălzit bine în luptă ostașii împăratului nostru, când s-au pomenit că nu mai au cu cine să se lupte, și mulți din ei nici n-au ajuns să vadă dușmanul, care a dat cinstea pe rușine.

Împăratul bătut, văzându-și armata pusă pe fugă, îi venea să se spânzure de necaz. Și-a chemat îndată sfetnicii și-au plecat să dea față cu împăratul învingător, ca să-l roage de pace. Apropiindu-se de el, i s-au închinat și i-au zis :

— Înălțate împărate, am venit să te rugăm de pace, căci am văzut că ești mai tare și ai o oștire

mai vitează decât a mea. Ce ceri de la mine, ca să ne împăcăm ?

— Să-mi dai partea de țară pe care mi-ai luat-o.

— Foarte bine, ți-o dau cu toată inima, dar te rog să fim vecini buni și prieteni cum am fost, de azi înainte !

— Și eu asta o vreau, căci mie îmi place pacea, dar vouă nu v-a plăcut, și iacă unde ați ajuns, ca să vă fie rușine de fapta voastră !

A mai rămas un dușman. Împăratul nostru își îndreptă oștirea spre țara lui. Când a ajuns în fața palatului împărătesc, bătu cu palosul în poartă și strigă ostașilor din gardă :

— Vreau să stau de vorbă cu împăratul vostru. Chemați-l aci la poartă !

Împăratul, când auzi astfel de vorbe aspre și poruncitoare, se făcu foc de mânie, și veni repede la poartă, strigând :

— Cine îndrăznește să vină la mine în țară și să vorbească cu mine ca și când eu i-aș fi slugă ?!

Deschise poarta și, când dete cu ochii de împăratul de la care i-a luat o parte de țară, și când l-a văzut cu armată multă, câtă frunză și iarbă, și înarmată până-n dinți, i s-a făcut părul măciucă și o băgă pe mânecă, dar îndată își dete seama că nu e bine să-și arate frica, și-i zise :

— Ce cauți aici la mine ? N-avem de-mpărțit nimic ! Vezi-ți de drum unde ai plecat !

— Am venit să-mi iau 'napoi partea de țară pe care mi-ai luat-o ! Și te întreb cu vorbă frumoasă : Vrei să mi-o dai de bună voie, ori de nevoie ? Cum îți place mai mult ?

— Nu ți-o dau nici de bună voie, nici de nevoie, căci eu am oștire mai multă decât tine și cu mult mai vitează decât toate oștirile din lume! răspunse acest împărat.

— Dacă nu mi-o dai de bună voie, ai să mi-o dai de nevoie, și tot ai să mi-o dai ! Tot așa mi-au răspuns și cei doi prieteni ai tăi, și mâne zi mi s-au închinat, și mi-au dat-o fiecare, și așa ai s-o pățești și tu. Eu nu am pierdut nimic, dar tu îți vei vedea oștirea ta zdrobită și-njumătățită ! Mâne dimineață ne-ntâlnim pe câmpul de luptă, și atunci vom sta de vorbă mai bine.

A doua zi, cele două oștiri dușmane erau gata de luptă : una veselă și cu dor de luptă și alta cu frica în oase și tristă ca omul când își așteaptă moartea.

Când împăratul învingător a ridicat spada și steagul, ostașii săi au dat năvală peste oastea dușmană, strigând :

„Pe ei, băieți ! Dați și tăieți,
Căci ăștia nu-s ostași, ci bureți !“

Și s-a încins o luptă groaznică.

Când au văzut ostaşii duşmanului cu câtă vitejie şi fără frică de moarte luptă ostaşii împăratului nostru, i-au luat groaza, şi-au pierdut puterile şi au început să se uite în urma lor, pe unde ar putea s-o şteargă la fugă mai uşor, şi începură să-şi întoarcă spatele în faţa duşmanului. Acesta nu-i slăbea nimic din coaste şi, după puţine ceasuri, pe câmpul de luptă n-a mai rămas umbră de duşman.

Împăratul, rămas de ruşinea lumii, cu oastea lui pusă pe fugă, s-a îndreptat spre împăratul învingător şi apropiindu-se de el, i s-a închinat până la pământ, apoi a zis :

— Înălţate împărate, văd că eşti un împărat mare şi tare. Am văzut că ai o armată vitează, care râde-n faţa morţii şi-şi bate joc de ea, pe când armata mea m-a făcut de ruşinea lumii. Am venit să-ţi cer pace ! Ce-mi ceri să-ţi dau, ca să fim iarăşi vecini buni ?

— Să-mi dai partea mea de ţară, pe care mi-ai luat-o !

— Ţi-o dau cu toată inima, şi te-aş ruga ca, pe viitor, să fim vecini buni şi prieteni.

— Bine, că şi eu numai aceasta o doresc.

Fiind gata înţelegerea, cei doi împăraţi au dat mâna, în semn de împăcare, şi s-au îmbrăţişat ca doi fraţi buni.

Împăratul nostru, bucuros peste măsură că şi-a văzut ţara smulsă din mâinile duşmanilor, şi-a

luat oștirea și s-a îndreptat spre palatul său. Ajunși într-o pădure mare, feciorul împăratului și-a scos cornul de sub dolman[1] și îi zise :

„Cornule, drăguțule,
Întinde-ți tu mesele,
Să-mi satur ostașii mei,
Cu friptură de purcei,
Cu cârnați de-ăi afumați,
Și cu castraveți murați,
Cu plăcinți cu nuci și mac
Și cu câte un colac.
Cu răchie, de-ai de prună,
Că-i mai dulce și mai bună,
Și cu vin
De la Cuvin,
Că-i mai curat
Decât cel de Măderat,
Și muzicanți din Banat.“

Și s-a-ntins o masă împărătească, cum n-are să se mai pomenească. După aceasta feciorul de împărat și-a scos cornul de sub dolman și i-a zis :

„Cornule,
Drăguțule,
Strânge-ți bunătățile !“

[1] Dolman — haină bărbătească groasă, căptușită cu blană.

Și mesele s-au strâns. Apoi a zis cornului așa :

„Cornule,
Drăgușule,
Trage-ți oștirea napoi,
Că nu mergem la război!“

Împăratul cu feciorul său s-au dus acasă, foarte bucuroși că aveau iarăși țara lor frumoasă și mare. Îndeosebi împărăteasa, care nici n-a visat în viața ei să ajungă să fie împărătească, și fetele ei prințese, fete de-mpărat. Acuma împărăteasa a rugat pe împărat să facă o petrecere mare, la care să invite feciori de crai și de-mpărați, crezând că doar-doar se va afla vrun nebun, care să i le ducă cu nuntă din casă.

Împăratul a ascultat-o. A dat poruncă să se pregătească o petrecere mare și frumoasă, la care să fie invitați toți craii și împărații care aveau feciori și fete mari, din toate țările, și din cele apropiate și din cele depărtate.

Acum fetele „măștihoaiei“[1] nu știau cum să facă și cum să dreagă, ca la petrecerea aceea mare să nu poată merge și fata împăratului, „Cenușotca-Potca“[2], că așa au botezat-o fetele, și fiind ea

[1] Măștihoaie — mamă vitregă.
[2] Necaz, pacoste pe capul cuiva.

frumoasă ca o zână, feciorii de crai și de-mpărați vor sta de vorbă și își vor petrece numai cu ea.

În ziua când a început petrecerea, măștihoaia a dat bietei fete să aleagă macul dintr-un sac mare, în care jigodia de măștihoaie vărsase mei, aproape o jumătate de sac, și-l amestecase bine, și-i spuse că până mâne seară să fie ales macul, că îi trebuie la plăcintă.

Fata se arătă voioasă și-i spuse că are să se trudească să-l gate pe atunci.

Fetele măștihoaiei se pregăteau de petrecere, fiind foarte voioase, când le-a spus mama lor că Cenușotca-Potca nu va putea merge la petrecere, neavând haină frumoasă.

Cenușotca ședea foarte liniștită în odăița ei, care era într-o parte dinspre grădina palatului, ca să nu fie în ochii măștihoaiei și a fetelor ei, care, fiind ea mai mică de ani decât ele, își băteau joc de ea. În odăița ei își avea tot ce-i trebuia. Într-un colț avea o vatră frumoasă, unde ea își pregătea singură mâncarea, își cocea câte o pogace[1] în cenușe, își frigea câte un pui în cenușa fierbinte, cum a văzut că făcea buna ei măicuță, cocea cartofi, pe care îi mânca cu unt și cu smântână, și ouă de găină și alte bunătăți.

La fereastra ei veșnic veneau păsărelele să le dea mâncare. Dimineața, înainte de răsăritul soa-

[1] Pogace — turtă de mălai coaptă în cuptor.

relui, veneau și-i cântau privighetorile, pițigoii, pitpalacii, pupăza, cucul și toate cântătoarele. În cântecul lor dulce, fata își deschidea ochii, și, deschizându-le fereastra, îi intrau în odăița ei, și-i adunau toate fărâmiturile, altele se scăldau în cenușa rece cu aripioarele lor, și ea le privea cu nespus drag.

Împărăteasa cu fetele ei au plecat la petrecere. Cenușotca s-a apucat să aleagă macul din mei, așa cum i-a poruncit măștihoaie-sa. A întins pe masă o față albă și a luat un pumn de mac și l-a întins pe fața albă, și a început să aleagă macul. Câteva păsărele mici, văzând meiul întins pe masă, veniră și se așezară pe fața mesei, și cât timp ai bate-n palme, mâncară tot meiul. Fata, bucuroasă de ajutor, vărsă câțiva pumni de mac pe fața mesei, și deodată, la chemarea surioarelor lor, se adunară atâtea păsărele, că nu mai aveau loc pe masa destul de lată, și, în câteva minute, pe masă rămase o bună grămadă de mac.

Fata se gândi atuncea să așeze câteva cearșafuri mari în fața ferestrei ei și să verse tot sacul cu mac pe ele. Venind fratele la ea s-o vadă ce face, la rugămintea ei, fratele a luat sacul întreg și l-a vărsat pe cearșafuri. Într-o clipeală nu se mai vedeau cearșafurile de mulțimea păsărelelor, care grăbeau să-i ajute prietenei lor. N-au

trecut două-trei ore, şi pe cearşafuri era numai mac curat. Fetiţa, bucuroasă peste măsură de isprava făcută, adună macul şi-l vărsă pe rând în sac (căci dusese sacul gol în odăiţa ei). Se duse la culcare. Pe la miezul nopţii, s-a sculata din somn, a luat nuca de argint şi i-a zis :

„Dă-mi haina, nucuţă dragă !“

Fetiţa a luat haina de argint şi a îmbrăcat-o, şi-a pus coroniţa pe cap şi pantofii în picioare, şi a ieşit prin fundul grădinii şi s-a dus şi ea la petrecere. Când a intrat în sala mare, toţi împăraţii, craii cu împărătesele şi crăiesele lor, o înconjurară şi se minunară de frumuseţea ei şi de haina, coroniţa şi pantofii ei de argint, ca şi care nu s-a mai pomenit.

Prinţii se întreceau între ei, care-de-care să se prindă în horă cu ea. Mamele prinţilor întrebau şi pe unii şi pe alţii, a cărui împărat ar putea fi fata, căci ea era singură, şi n-avea pe nimeni cu ea.

Nu după mult timp, fata ieşi din sală şi îşi şterse urma, nevăzută de nimeni. Intră în odăiţa ei, luă nuca şi zise :

„Păstrează-mi haina, nucuţă !“

Nuca îi luă haina, coroniţa şi pantofii, le închise bine. Fetiţa, fericită, a luat nuca şi a pus-o la loc bun, şi se culcă mai departe.

Dimineaţa s-a sculat, şi-a primit păsărelele, le-a îmbiat cu mâncare, dar ele erau sătule.

Când stătea la sfat cu ele, iacă şi otrava de măştihoaie veni să vadă ce a făcut Cenuşotca şi îi zise :

— Ce-ai făcut, Cenuşotcă-Potcă ? N-ai putut face nimic ? !

— Ba am făcut ! Iacă aici în sac e macul, poţi face plăcintă când vrei.

— L-ai ales tot ? o întrebă măştihoaia.

— Cum mi-ai spus, aşa am făcut !

Bătrânei era să-i crape inima de necaz, că nu i-a ieşit bine planul, şi plecă ca opărită.

Nu mult după ce plecă aceasta, veniră şi fetele ei, voioase, şi-ncepură să-i povestească ca să o necăjească, fiindcă ea n-a fost la petrecere. I-au spus de atâţia prinţi şi de prinţese frumoase şi de una cu o haină toată-toată de argint, cu o coroniţă, şi cu pantofi de argint. Şi se lăudau cum şi-au petrecut de bine, şi că deseară iară merg la petrecere.

— Mergeţi, că e foarte frumos, că am văzut şi eu tot, şi a fost ceva ca-n poveşti, dar mai ales fata aceea cu haina ei de argint, cu coroniţa şi pantofiorii tot de argint, a fost o minune !

— De unde ai văzut tu toate așa de bine? o întrebară fetele foarte mirate și cu ciudă.

— M-am suit în mărul nostru din grădină și de-acolo am văzut bine, tot.

Fetele alergară la mama lor și îi spuseră că și Cenușotca-Potca a văzut toată petrecerea din vârful mărului din grădină.

Cum veni acasă împăratul, măștihoaia îi spuse să taie acuma îndată mărul din grădină.

În zadar a încercat împăratul cu blândețea și cu frumosul, ca doară va scăpa mărul de secure, dar n-a izbutit, și, ca să aibă pace-n casă, a poruncit să fie tăiat mărul numaidecât. Și mărul a fost tăiat.

Fetele măștihoaiei se făceau că sunt voioase, dar ele erau foarte triste în inima lor, căci prinții deloc nu se îmbulzeau la ele. Le luau la horă numai din datorință, știind că sunt fetele împărătesei, dar nu și a împăratului. Fericită cu adevărat era Cenușotca noastră.

Măștihoaia a venit din nou cu un alt sac de mac cu mei, dându-i aceeași poruncă ca și ieri.

Cenușotca, într-adevăr, s-a bucurat, căci avea cu ce să-și hrănească prietenele ei dragi. Și cum a plecat aceasta de la ea, a luat cearșafurile și le-a întins tot în același loc. A cărat încet macul amestecat cu mei și l-a vărsat pe cearșafuri, până când l-a terminat tot. După o oră-două, macul era ales.

Fata l-a dus și l-a vărsat tot în sac.

Seara, măștihoaia cu fetele au plecat iarăși la petrecere. Cenușotca s-a culcat. Pe la miezul nopții s-a sculat, a luat nuca de aur de la locul ei, și i-a zis :

„Dă-mi haina, nucuță dragă !"

Și-ndată-i căzu în brațe haina frumoasă de aur. Se îmbrăcă, își puse-n cap coroniță și în picioare pantofii. Ieși încet pe portița din dos, pe care nu umbla nimeni, și merse spre sala unde era petrecerea. Toți cei care erau în sală stătură ca înlemniți. Nu știau ce să creadă. Împărătesele și crăiesele, care aveau feciori de-nsurat, ar fi vrut să știe cine-i fata asta, frumoasă ca ruptă din soare, căci — ziceau ele — asta nu e făptură pământească, ci curat cerească.

Veniră-ndată toți prinții, după rang și după vârstă, și o luară în horă, unul după altul, ca să se poată mândri că au jucat cu cea mai frumoasă fată de pe pământ. Toată sala numai despre ea vorbea, și numai la ea se uita.

După câteva ore, într-o pauză potrivită, fata dispăru ca o nălucă, se îndreptă neurmărită de nimeni și, ajungând la portiță, intră în grădină

și de aci în palat, în odăița ei dragă. Luă nuca de aur și-i zise :

„Păstrează-mi haina, mucuță !“

Dimineața (Cenușotca se sculase de dimineață, căci păsărelele, făcând gălăgie mare, ca să le dea iarăși mei, c-au venit alte flămânde) n-a mai putut dormi. Gureșele acestea n-aveau astâmpăr, nici răbdare, zadarnic buna lor ocrotitoare le îndemna să mai aștepte puțin. Iacă aduce bată-l crucea pe măștihoaie, care intră în odăiță, iar cârdul gureșelor, dispăru de spaima acestei îndrăcite.

— Cenușotco-Potco ! Ce ai făcut astă-noapte ?

— Iacă !

— Tot l-ai ales ? zise măștihoaia.

— Tot, după cum vezi, răspunse voioasă fata.

— Mă duc să-ți mai aduc un sac !

— Adu-l, că-l fac bucuros, răspunse iarăși fata.

Măștihoaia plecă repede și se-ntoarse cu un sac mai mare decât ceilalți. Fata nu zise nimic. Răsărind soarele, luă cearșafurile și le întinse afară, luă câteva oale de mac cu mei și-l vărsă pe ele și lăsă să-și umple bine gușile păsărelele flămânde. Apoi, din când în când, le mai ducea alte oale.

Pe la amiaz tot macul era ales. Îl cără încet și-l vărsă în sac. Când fu gata, scutură cearșafurile și le așeză la locul lor, iar fata ieși în grădină.

Umblând printre flori, văzu lângă gard doi arbori nalți. Erau acolo doi arbori puturoși, înalți, și și-a pus în gând să spună fetelor, dacă o vor întreba, că din cel mai nalt a văzut petrecerea, că-i părú rău după mărul tăiat, căci făcea mere foarte bune.

Se întoarse în odăița ei, să-și gătească ceva de-mâncare, căci de câteva zile a rămas singură, căci tatăl și cu fratele ei erau duși prin țară cu treburi.

Când aduna cenușa de pe vatră, iacă și fetele măștihoaei veneau să se laude cu ce au văzut la petrecere și s-o necăjească.

— Ce faci, Cenușotcă-Potcă ? Tot cu cenușă umbli ?

— Da ! Pentru că am auzit odată o poveste foarte frumoasă, că din cenușă a ieșit odată o pasere minunată.

— Vai, să vezi cât de frumos a fost astă-noapte la petrecere ! Cu mult mai frumos ca în prima noapte !

— Știu foarte bine și eu. Am văzut și pe fata aceea frumoasă cu haina de aur, cu coroniță și pantofii de aur, răspunse fata.

— De unde ai văzut așa de bine ? o întrebă una din ele.

— Este acolo lângă gard un lemn înalt cu frunzele puturoase, m-am suit în el și de acolo am văzut foarte bine, răspunse iar.

Nu știau cum s-o necăjească, căci nicicum nu izbuteau cu planul lor. Ea era tot veselă și voioasă, iar ele ca vai de ele.

Merseră repede la mama lor și-i spuseră iar că Cenușotca și astă-noapte a văzut tot, dintr-un lemn 'nalt, de lângă gard, care are frunze puturoase.

Când veni tatăl ei acasă, măștihoaia s-a dus la el și i-a spus să taie numaidecât lemnul acela puturos de lângă gard.

Împăratul îndată dădu poruncă să fie tăiat lemnul acela. Și după un ceas lemnul fu culcat la pământ.

În seara a treia, fetele iarăși plecară cu mama lor la petrecere. Pe la miezul nopții Cenușotca noastră se sculă din pat odihnită bine, luă nuca de diamant și îi zise :

„Dă-mi haina, nucuță dragă !“

Haina îi căzu în brațe. Se îmbrăcă, își potrivi bine coronița în păr, își încălță pantofiorii și ieși din odăiță, trecu în grădină și ieși pe portița din grădină, ca și până aci. Pe aici nu umbla nimeni. Merse încet spre sala unde era veselia.

S-a nimerit să intre chiar când hora era mai în toi. Cum a intrat câțiva pași, toată lumea s-a oprit din joc, muzicanții au înlemnit, iar fetele și prinții împăraților și crailor s-au adunat

în jurul ei și-i priveau cu drag toate podoabele ei de mare preț. Împărații și craii cu femeile lor se întrebau mereu : Cine și a cui ar putea să fie ? Și nimeni nu știa această mare taină. Împărătesele și crăiesele începură să zică în șoaptă că fata asta e căzută din cer.

Muzicanții începură să cânte și prinții se călcau pe picioare și se înghesuiau, ca să poată ajunge să joace cu fata aceea în horă. Toți prinții au avut norocul să joace cu ea, ba unii mai îndrăzneți au jucat-o și de două ori.

Obosindu-se muzicanții, s-a oprit hora, pentru ca să se mai odihnească, să-și șteargă sudorile și să-și mai stâmpere setea. În acest timp, fata s-a strecurat prin umbra nopții, cunoscând bine locul, și se îndreptă spre grădina lor. Spre necazul ei, călcând într-o crăpătură sau într-o urmă, i-a rămas pantoful acolo. L-a căutat ea, dar fiind întuneric beznă, nu l-a putut afla. N-a spus nimănui nimic, s-a culcat cu gândul la pantof.

Dimineața s-a sculat mai târziu. Și-a văzut liniștită de trebușoarele ei, ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic. Venind tatăl său mai devreme acasă cu fratele ei, acesta i-a cerut voie tatălui său să meargă la Sfânta Vineri, că i-a făgăduit că-i va da o zână, când va vrea să se însoare.

— Mergi, dragul meu, că ți-a sosit vremea să te însori, îi răspunse împăratul.

Feciorul de împărat și-a pregătit merindea de drum, a scos căluțul său din grajd, și-a așezat în spatele lui lucrurile trebuincioase, precum și : *firul de păr de iepure, cornul, cureaua și punguliță cu floarea de busuioc.*

Și-a luat rămas bun de la toți și zicând: „Doamne-ajută", a plecat la drum.

Cunoscând bine acum drumul, a ajuns la casa Sfintei Vineri mai repede ca întâia dată. Văzându-l, Sfânta Vineri îl întrebă :

— Ai venit să te însori ?

— Da, maică Sfântă ! răspunse voinicul.

— Bine, dragul meu, iacă mă duc să-ți aduc pe aceea care ți-e ursită să-ți fie soție.

Sfânta Vineri ieși și nu peste mult se întoarse ținând de mână o zână frumoasă ca sfântul soare.

— Iacă, dragul meu, aceasta e mireasa ta. Ia-o și să vă duceți sănătoși la casa tatălui tău și vă faceți nunta, zise Sfânta Vineri și-i binecuvântă.

Feciorul împăratului își scoase oglinda și uitându-se în ea gândi că ar fi bine să aibă o trăsură domnească trasă de șase cai. În clipeala aceea se pomeni cu o trăsură de toată frumusețea.

Sfânta Vineri veni cu două zâne tinerele, ținându-le de mână, și zise zânei-mirese :

— Iacă, îți dau aceste două zânișoare, ca să te ajute în treburile casei, iar când le va veni rândul să se mărite, să vă îngrijiți de ele ca și de niște surori bune, și să le măritați.

— Bine, maică Sfântă ! Așa vom face !

Acum feciorul de împărat și-a luat mireasa de mână, și amândoi luară câte o zânișoară de mână, se duseră în fața Sfintei Vineri și i se închinară, apoi îi sărutară pe rând mâinile și poala hainei. Sfânta Vineri i-a sărutat pe frunte și i-a binecuvântat.

După aceasta s-au urcat în trăsură și au plecat.

Ajungând la palatul împăratului, aici se făceau pregătiri mari de nuntă. Feciorul de împărat credea că aceste toate se fac pentru el și pentru mireasa lui. Bucuria împăratului și a Cenușotcii era foarte mare, și împăratul spuse feciorului său, după ce se îmbrățișară cu toții :

— Tocmai bine ați venit, dragii mei copii, ca să fac amândouă nunțile deodată, și a ta și a surorii tale dragi.

— Vai, la așa bucurie mare nici c-am visat !

Și merse și-și îmbrățișă sorioara, iar aceasta se îmbrățișă cu cele trei zâne.

Ce se întâmplase ? După plecarea feciorului de împărat, a venit la palat un prinț frumos, feciorul unui mare împărat, îmbrăcat numai în haine scumpe, cusute numai cu fir-de-aur, și cu cai arăpești, toți în șei și frâne bătute în diamante, briliante și smaralde, de-ți luau vederile când te uitai la ei. Prințul era ca soarele căzut din cer pe pământ. Acesta, luând parte la petrecerile împărătești, a văzut fata aceea îmbrăcată în diamant

din tălpi până în creștet, a întrebat în toate părțile cine e și unde e acea fată minunată, căci el i-a aflat pantoful, care l-a pierdut, dar nime-n-lume nu i-a putut da nici un răspuns, căci el voia s-o ia de soție.

Văzând că nu poate da de urma fetei, amărât și necăjit, a plecat cu toți însoțitorii în țara lui, departe spre răsărit.

Aici l-a primit cu bucurie tatăl său, împăratul, dar văzându-l foarte trist și îngândurat, îl întrebă :

— Ce-ți lipsește, fiul meu drag ? Poate ai văzut vreun prinț străin îmbrăcat în haine mai frumoase și mai scumpe decât ale tale, ori cai mai frumoși și mai împodobiți decât ai tăi ?!

— Nu, înălțate împărate, și tatăl meu drag. Nici un împărat din câți au fost acolo — și-au fost mulți de tot — nu s-au putut asemăna cu mine, nici cu hainele, dar nici cu caii. De prinți nici nu-ți mai pomenesc ! îi răspunse feciorul.

— Atunci care ar putea fi durerea ta mare ? îl întrebă din nou tatăl său.

— Iată care-mi este durerea : și scoate din sân un pantofior de diamant. În ultima noapte de petrecere, pe la miezul nopții, a venit la petrecere o fată frumoasă cum nu cred să se mai găsească una, și era îmbrăcată din tălpi până-n creștet numai în diamante. Cum am dat cu ochii de ea, am luat-o și am intrat cu ea în horă. Dar, așa ca la

petrecere, au venit unul după altul și au jucat-o toți prinții, și numai eu singur am fost care am jucat cu ea de două ori. Muzicanții, fiind obosiți, s-au oprit din cântat. Și în acest timp minunea aceea de fată a dispărut ca o nălucă. A doua zi, neputând dormi toată noaptea, fiind cu gândul la fată, m-am sculat și am plecat să-mi mai treacă de necaz. Mergând așa fără nici un rost, cu capul în pământ, mă pomenii cu un pantof de diamant în fața mea. Era pantoful pe care îl purtase această fată picată din cer. Am ridicat de jos pantoful și m-am uitat să văd nu cumva o fi și fata prin apropiere, dar n-am văzut nici un suflet de om. M-am întors voios la gazda mea, am intrat în odaia mea și m-am culcat și am dormit ca mort. După ce m-am sculat, am început să întreb și pe unul și pe altul, în toate părțile, cine cunoaște acea fată. Toată osteneala și alergătura a fost în zădar. Îmi vine să cred, ceea ce spuneau unele împărătese, că aceea a fost numai o nălucă!

— Nu te necăji, dragul meu, dă-mi pantoful mie și eu îți voi aduce dezlegarea acestei taine. Am eu în împărăția mea un mare cetitor de stele și mare vrăjitor, care dezleagă orice taină, fără nici un greș, îi spuse tatăl său, și plecă.

Peste puțin timp, veni împăratul plin de voie bună și-i spuse fiului său :

— Fata este a împăratului care a făcut petrecere, și pe fată o găsești în palatul împăratului,

șezând pe vatra focului, plină de cenușe, făcându-și singură mâncarea, căci mama ei este de mult moartă, și are o mătăhoaie, care ar vrea s-o vadă moartă, ca să-și poată mărita cele două fete ale ei, urâte ca mama-pădurii.

Cum auzi feciorul împăratului dezlegarea dată de acel cetitor de stele, se pregăti de drum, își luă cei mai buni ostași din toată oastea împărătească și cei mai aprigi cai, și porni la drum.

După câteva zile grele de drum obositor, ajunseră în țara împăratului cu petrecerea, și se îndreptară spre palatul împărătesc. Cum ajunseră în fața porții, prințul dete cu iataganul în poartă și-ndată veni împăratul.

— Mulți ani să trăiești și să stăpânești, înălțate împărate! Iacă, eu, feciorul împăratului împăraților de la Soare-răsare, am venit să te întreb: ai înălțimea ta aici în palat o fată frumoasă, care are haină, coroniță și pantofi de diamant?

— Am, dragul meu prinț! Este fata mea! răspunse împăratul, dar de unde ai aflat taina asta? Căci nime-n lume nu știe, numai eu, fata mea și fiul meu.

— Înălțate împărate, răspunse prințul, eu am fost la petrecerea pe care înălțatul a dat-o, și în noaptea a treia a venit o fată frumoasă ca soarele și am văzut-o și am jucat cu ea în horă, dar după câteva hore, ea a dispărut ca un vis și n-am mai văzut-o. A doua zi am aflat pantoful acesta de

diamant, și am început să întreb și de frunză, și de iarbă, unde-i fata și care-i fata, dar n-am putut afla nimic. Necăjit din cale-afară, am plecat spre casă, crezând că a fost numai o vedenie. Ajuns acasă, mi-am plâns durerea tatălui meu. Tatăl meu, care numai pe mine mă are pe lume, mi-a cerut pantoful și a plecat cu el la un mare cetitor de stele și vrăjitor mare. Și acesta i-a spus că aici se află acea minunată fată, și dacă e fata înălțatului împărat, eu îl rog pe înălțatul împărat să mi-o deie de soție.

— Bine, dragul meu, dacă tu ai aflat pantoful ei, înseamnă că ea e sorocită să fie mireasa ta. Vino s-o vezi, îi zise împăratul.

Feciorul de împărat descălecă și plecă cu împăratul, iar însoțitorii lui fură duși să așeze caii în grajd.

Când ajunseră la odăița fetei, tatăl ei îi deschise ușa și feciorul de împărat îi arătă pantoful și-i zise :

— Preafrumoasă fată ! Cunoști pantoful ăsta ?

— Da, îl cunosc ! răspunse fata, gata-gata să plângă de rușinea tatălui ei, căci greșise că s-a dus la petrecere fără știrea lui.

— Am venit să te cer de la tatăl tău. Vrei să-mi fii mireasă, să fii împărăteasa-împărăteselor ?

Fata se uita în ochii tatălui ei și aducându-și aminte de dulcea ei maică, moartă de mult, începu să plângă în hohote. După ce se liniști, tatăl

ei, mângâind-o ca un părinte bun, care o iubea foarte mult, îi zise :

— Buna mea fiică, te-ai făcut fată mare și ți-a venit și ție timpul să te măriți. Ce zici ? Place-ți de prințul acesta bogat, care a venit să te pețească, să te facă împărăteasa-împărăteselor ?

— Îmi place foarte mult de el, și numai cu el vreau să mă mărit, tată drag, răspunse fata, căci și buna mea măicuță mi-a spus în vis să mă mărit cu el, și eu de aceea am plâns, căci mă gândeam și îmi ziceam : Oare de ce nu i-a dat Dumnezeu zile, ca să fi trăit să ne vadă pe amândoi fericiți ?

Împăratul a dat poruncă să se pregătească toate cele de lipsă la o nuntă mare împărătească. Când erau pregătirile mai mari, atunci ajunsese și feciorul împăratului cu mireasa lui. Acum bucuria era îndoit mai mare. Nunta celor doi frați s-a făcut deodată.

S-au trimis crainici-chemători pe la toți împărații și pe la toți craii, mici și mari, din toate colțurile lumii ; au fost chemați toți Feți-frumoșii și toate zânele. Venit-au și oaspeți nechemați : toate prietenele Cenușotcii, mii și mii de păsărele, toate cântărețele pădurii, au venit să țină loc de muzicanți, ca să-nveselească nunta. Venit-au iepurașii și la invitarea lor toți frații lor din împărăția pădurilor : vulpile, lupii, urșii, căprioarele, veveriţele, încât era greu pământul de atâta lume.

Când au plecat tinerii la cununie, paserile mergeau în frunte, cântând pe întrecute și umplând văzduhul cu glasurile lor. Zânele și Feți-frumoșii, cu brațele încărcate de flori, le presărau înaintea mireselor și a mirilor, iepurașii cu vulpile se țineau pe după cap, la fel lupii și cu căprioarele și chiuiau cât îi ținea gura. Urșii și codașii ceilalți veneau în urma nuntașilor, prinși cu toți în horă aprinsă de mai mare dragul.

De la cununie, nuntașii s-au întors la palat. Aici i-au așteptat mese-ntinse și-ncărcate cu toate bunătățile lumii, fel de fel de mâncări alese, ca la nunțile împărătești.

În fruntea mesei s-au așezat mirii și miresele, apoi împărații și craii cu soțiile lor, prinți și prințese, și la urmă preafrumoasele zâne, toți după vârstă și după rang.

La mese serveau iepurașii și veveritele toate mâncărurile. Ursuleții serveau beuturile cu vedrele și cu ploștile. Căprioarele aduceau plăcintele, iar lupii, fripturile.

Muzicanți au fost păsărelele. Capelmaistru[1] era cocostârcul, care bătea tactul. Privighetorile cu întreaga lor oaste de cântăreți neîntrecuți în toată luméa au desfătat nuntașii trei zile și trei nopți fără-ncetare. S-a-ntins hora cât vedeai cu ochii.

[1] Capelmaistru — dirijor al unei orchestre mici.

A fost o nuntă cum nu s-a mai pomenit de când se fac nunți pe lume.

Am fost și eu la nunta celor doi frați, dar n-am fost chemat, ci așa, din întâmplare. Fiind vânător, într-o zi când stăteam la pândă să prind un cerb, m-am luat după el, și-am tot alergat peste dealuri, peste văi, ca doară l-oi ajunge undeva la loc potrivit, ca să-l iau la țintă, și m-am pomenit că cerbul intrase în mijlocul horii, ca să scape de mine. Eu îndată m-am întors în altă parte, ca să poată nuntașii să se învârtească în horă, și un iepuraș bătrân, dând ochii cu mine, m-a luat de mână bucuros de întâlnire, că, mă rog Dumneavoastră, era chiar dintr-un sat cu mine, m-a dus la bucătăria împăratului, unde el cu frații lui, tot de pe la noi, m-au omenit și m-au goștit, așa ca la o nuntă mare împărătească. Să fiu împărat, dacă voi minți !

Dick Whittington și pisica lui

A FOST ODATĂ ca niciodată, cu mai mult de cinci sute de ani în urmă, un biet orfan pe nume Dick Whittington, care trăia într-un sat. Văzând că ambii părinți i-au murit și că rămăsese atât de sărac, oamenii din parohie îl hrăneau și îl îmbrăcau și îi arătau multă dragoste. Dar nici ei nu erau bogați, așa că Dick nu mânca prea grozav, nici nu se îmbrăca cine știe ce. Când află de marele oraș al Londrei, cu turnurile și bisericile și străzile pavate cu aur, căci așa povesteau sătenii că ar fi, dori tare mult să meargă și el să-l vadă. Nu știa însă, ceea ce nu e de mirare, cum ar putea un băiețaș sărac de la țară să bată atâta amar de drum, cât era din satul lui și până la Londra.

Ei, și într-o bună zi, se auzi un clinchet de clopoței pe ulița mare și un car cât toate zilele, încărcat cu făn și tras de doi cai, poposi la han.

Căruțașul coborî să se răcorească atât el cât și caii lui, iar Dick văzând că e prietenos intră în vorbă cu el.

— Încotro mergi, bădie ? îl întrebă Dick.

— La Londra, dacă n-ai nimic împotrivă, răspunse căruțașul.

— Trebuie să fie un loc minunat, spuse băiatul. Cât mi-ar place să merg acolo !

Căruțașul văzu cât tânjea Dick să plece, și după ce vorbi cu oamenii la care locuia flăcăul, se arătă gata să-l ducă la Londra cu carul, să aibă grijă de el, cât urma să stea acolo, și să-l aducă iar când avea să treacă la înapoierea prin sat. Așa că Dick adună într-o legătură puținele lucruri pe care le avea și urcă alături de căruțaș pe scaunul din spatele celor doi cai. Apoi căruțașul plesni din bici, clopoțeii tresăriră și... pe-aci ți-e drumul spre Londra !

Când ajunseră în oraș, Dick privi în jur și văzu casele mari și bisericile înalte, dar, îndeosebi, se uita să descopere străzile pavate cu aur. Căci văzuse două sau trei coroane de aur în satul său și știa că prețuiau tare mult ; așa că socotea că n-ar avea decât să se aplece, să răzure puțin și să desprindă câteva monezi de aur din pavaj, ca să se îmbogățească destul pentru a putea trăi omenește și pentru a avea haine cum se cuvine, mâncare bună și poate și o căsuță mai ca lumea.

Pe deasupra gândea că ar putea răsplăti pe toți cei din parohie, care se arătaseră atât de buni cu el.

Carul trase la un han din oraș și pe când căruțașul intră, Dick sări de pe locul lui și porni să cerceteze cu privirea primprejur. Era sigur că străzile acelea de aur trebuie să fie chiar după colț. Dar nu erau chiar acolo, așa că iscodi puțin mai departe, și încă puțin mai departe și, ca să nu lungim vorba, se pierdu și nu se mai putu înapoia la car. Se lăsă seara și bietul Dick, era atât de obosit, că se târî într-un colț, se încovrigă pe un prag și adormi.

În dimineața următoare bătu străzile în căutarea lucrurilor minunate despre care auzise. Dar nu prea văzu altceva decât străzi cu case de cărămidă și oameni străini mergând la lucru. Îndată i se făcu și foame și n-avu altceva de făcut decât să ceară trecătorilor bani. Cei mai mulți îl ocărau. Mulți îl întrebară de ce nu-și caută de lucru. Așa că după ce-și cheltui cei câțiva bănuți primiți pe pâine și lapte începu să întrebe unde ar putea găsi o slujbă ca să-și câștige hrana.

Umblă obosit până ce ajunse pe câmp, la marginea orașului și acolo află un țăran care voia să-i dea de băut și de mâncat și un mănunchi de paie într-un șopron unde să-și poată petrece noaptea, cerându-i în schimb să cosească. Munca era grea, dar era hrănit din belșug și se simțea

bine. În cele din urmă, totuşi, cositul se isprăvi şi ţăranul nu mai avu de lucru pentru el. Aşa că iar umblă de-a lungul oraşului în căutare de lucru. Trei zile de-a rândul merse şi tot merse, dar n-avu noroc. Nimeni nu voia să-i dea de muncit sau să-i dăruie o coajă de pâine, ca să nu moară de foame. În cele din urmă, frânt, căzu pe un prag şi adormi.

Era uşa casei unui negustător bogat, domnul Fitzwarren, care se îmbogăţise făcând negoţ cu ţări îndepărtate. Când bucătăreasa domnului Fitzwarren deschise uşa, îl văzu pe Dick ghemuit şi zdrenţăros ; îl trezi cu coada măturii ; asta pentru că era o femeie rea şi acră, ce nu putea suferi să vadă-n ochi hoinari şi murdari.

— Cară-te, leneşule, coate-goale ! strigă ea. Ce cauţi în pragul unui domn de seamă, poţi să-mi spui ? Poate vrei să sterpeleşti ceva, nu-i aşa ?

Bietul Dick n-avea putere să răspundă, dar se opinti să se ridice şi căzu din nou pe pavaj, că era lihnit de foame. Tocmai în acea clipă negustătorul însuşi, domnul Fitzwarren, apăru. Îl întrebă de ce nu merge acasă sau de ce nu se întoarce la stăpânul lui şi, când află din cuvintele încâlcite ce se strecurau printre buzele băiatului că nu avea nici casă, nici stăpân, îl luă el în slujbă.

Când Dick mâncă şi se odihni, domnul Fitzwarren băgă de seamă că era un flăcău res-

pectuos, deşi cam slăbit şi fără vlagă, din pricina lipsei de hrană, şi hotărî să-i dea de lucru la spălatul vaselor de bucătărie. Bucătăresei nu-i prea venea la socoteală asta, pentru că nu îi plăcea de Dick, dar nu putea face altceva decât să asculte de stăpânul său.

Lui Dick îi merse bine, în ciuda bucătăresei celei rele, care nu pierdea nici un prilej de a-l chinui în fel şi chip, cum ar fi vărsându-i zoi fierbinte peste picioare sau dându-i tot felul de munci neplăcute. Nu ştiu cum s-a făcut că lui Dick i s-a dat pentru dormit o cameră goală şi friguroasă în pod, cu găuri în pereţi, prin care noaptea năvăleau şobolani şi şoareci, de-l trezeau din somn. Tropăiau prin pat şi-l ciupeau de degete, dacă se întâmpla să le ţină pe afară. Din când în când, Alice, fiica stăpânului, îi făcea câte un mic dar, iar într-o zi, îi dădu un ban. Ieşind el pe stradă văzu o fată ce ducea în mâini o pisică neagră.

— Cât vrei pe pisica asta ? o întrebă el.

— Nu mi-a trecut niciodată prin minte să o vând, răspunse fata. E tare pricepută la prins şoareci.

— Te rog, dă-mi-o mie, spuse Dick. Am tocmai nevoie de o pisică pricepută la prins şoareci.

— Păi, şi cât mi-ai da pe ea ? întrebă fata.

— Nu am decât un bănuţ, spuse Dick, dar ţi l-aş da cu bucurie dacă mi-ai vinde pisica.

Vedeţi că fetei i s-a făcut milă de Dick chiar dacă, de fapt, nu voia s-o vândă pe Puss ; aşa că luă banul lui Dick şi îi dădu pisica. Dick o ţinu în pod şi o hrăni cu firimituri şi cu laptele pe care îl oprea din propria lui porţie şi pe care îl scotea în taină din bucătărie. Şi, foarte curând după aceea, Puss izgoni toţi şobolanii şi şoarecii şi Dick putu dormi în tihnă. Dick şi pisica lui începură să ţină mult unul la celălalt şi, când nu veghea găurile din podea, Puss se încovriga la capătul patului lui Dick şi se încălzea acolo.

Într-o bună zi, domnul Fitzwarren îşi chemă toate slugile şi le spuse că urma să pornească o nouă corabie pe mări şi că toţi ar fi putut să aibă un câştig de pe urma ei. Corabia se îndrepta spre ţărmuri îndepărtate ; era încărcată cu tot felul de lucruri ce aveau să fie schimbate pe mărfuri de preţ. Toate slugile puteau trimite un lucru de-al lor pe corabie şi să dobândească apoi partea din câştig. Unii au dat giuvaeruri şi brelocuri, alţii, veştminte şi alţii, bani puşi de-o parte din simbriile lor. Numai Dick nu se înfăţişă cu nimic, deoarece nu avea nimic ce să fie numai al lui. Dar Alice băgă de seamă că el nu era printre ceilalţi, aşa că trimise să-l aducă şi îl întrebă de n-ar vrea şi el să-şi încerce norocul. Dick îi spuse că n-avea nimic de trimis. Atunci Alice îşi aminti de pisica lui Dick şi îl îndemnă s-o trimită.

— Fie, spuse Dick, deşi gândul de a se despărţi de Puss îl îndurerea. O voi trimite pe Puss, dacă credeţi că ar putea fi de folos.

— Bineînţeles că ar putea fi de folos, strigă Alice însufleţită. Va goni şobolanii şi şoarecii de pe corabie.

Aşa că Dick îşi luă rămas bun de la pisică şi, în ziua următoare, aceasta fu dusă pe puntea corăbiei, care curând ridică pânzele spre coastele îndepărtate.

Pierderea pisicii îl făcu pe Dick să fie tare nefericit ; şobolanii şi şoarecii începură să-l trezească noaptea, aşa că se întâmpla să întârzie dimineaţa la lucru. Prietena lui, Alice, plecă la ţară pentru câtăva vreme şi bucătăreasa începu să se poarte tot mai urât cu el. Nu numai că îi făcea tot felul de rele, ori de câte ori putea, dar începea chiar să-l batjocorească din pricina pisicii.

— Auzi, să trimiţi un animal ca ăla într-o astfel de călătorie ! spunea ea. Şi, cam cât crezi, mă rog, că vei lua pe ea, vânzând-o ? Apoi, după câte zic eu, tocmai bine cât să poţi cumpăra un băţ bun să baţi pe cineva cu el.

În cele din urmă, Dick nu mai putu răbda. Îşi pierduse pisica, îşi pierduse prietena, pe Alice, cât despre bucătăreasă, ea devenise din ce în ce mai rea. Aşa că îşi împachetă într-o batistă puţinele lucruri pe care le avea şi plecă într-o dimi-

neață, de îndată ce se lumină. Se așeză pe marginea drumului și chibzui încotro să o apuce. Îi era tot una pe ce drum s-o ia și nu se putea hotărî. Când, deodată, auzi sunetele unor clopote îndepărtate, răzbătând văzduhul liniștit al dimineții. Și pe când Dick le asculta, ele păreau a-i vorbi; și iată ce spuneau:

„Sună, sună, Whittington,
preacinstite fețe,
sună, sună, Whittington
e primar al Londrei."

Clopotele păreau a spune iară și iară aceleași vorbe.

— Primar al Londrei! își spuse Dick. Apoi, dacă asta mă așteaptă, tot mai e ceva de nădăjduit.

Așa că se ridică, își puse legătura pe umăr, se întoarse pe drumul pe care venise și porni ușurel spre oraș. Și merse, și merse tot răsunându-i în urechi clopotele, până ce ajunse la casa stăpânului său. Gospodăria începuse să se trezească și Dick făcu în așa fel încât să se strecoare înăuntru nebăgat în seamă, și își începu munca pe când bucătăreasa cobora să-și înceapă ziua de lucru.

Între timp, biata pisică a lui Dick se străduia să fie de folos pe corabia domnului Fitzwarren.

Călătoria fu lungă și erau șobolani și șoareci printre mărfuri, dar Puss îi vână, gonindu-i apoi în găurile lor și ucise cât putu mai mulți. În curând, atât căpitanul cât și întreg echipajul află ce pisică bună și deșteaptă era.

În cele din urmă, atinseră coasta unde locuiau maurii cu pielea întunecată. Corabia trase într-un port și i se spuse căpitanului că trebuie să salute regele ce domnea în acea țară. Maurii de pe coastă erau în mare fierbere, deoarece cei mai mulți dintre ei nu mai dăduseră cu ochii de oameni albi până atunci.

Căpitanul fu dus la palatul domnesc, trecu de străjile negre și ajunse în fața regelui. Regele îi spuse că putea aduce mărfurile la palat, ca să le vadă, și să se hotărască dacă urma să cumpere ceva. Apoi fu condus într-o sufragerie lungă, unde se pregătise o masă mare în cinstea lui. Regele și regina, căpitanul corăbiei și curtenii se așezară pe perne și preșuri, după obiceiul țării. De-abia aduseră slugile bucatele cu mirodenii, orez și fructe, și le așezară în dreptul oaspeților, că se stârni o adevărată învălmășeală în spatele perdelelor și năvăli în sală o haită de șobolani, ce începu să se înfrupte din felurile de bucate. Aproape nici nu băgaseră în seamă slugile ce încercau să-i gonească și cu mare greutate unii dintre domnii și doamnele de față izbutiră să apuce ceva de mâncat.

— Ce nenorocire sunt acești șobolani pentru Înălțimea Voastră, spuse căpitanul. Vă hărțuiesc în felul acesta adesea ?

— Domnule, spuse oftând regele, la fiecare masă e același lucru. Sfetnicii și doctorii nu au găsit nici un leac împotriva acestor monștri. Aș da jumătate din avutul meu oricui m-ar putea scăpa de grozăvia asta.

— Avem în Anglia, spuse căpitanul, o ființă mică pe care o ținem prin case tocmai pentru ca să omoare și să mănânce șoareci. O numim pisică. N-aveți pisici în această țară ?

Regele îi ceru să descrie ființa aceea, dar nimeni nu auzise despre așa ceva pe acolo. Fu întrebat cum s-ar putea găsi o pisică.

— Avem noi una, Înălțimea Voastră, răspunse căpitanul, pe bordul corăbiei noastre ; dar e foarte de preț, deoarece avem șobolani și șoareci pe corabie și e singurul nostru mijloc ca să-i ținem la distanță.

— Ah, ce n-aș da să am acel animal ! oftă regele. Ar fi o mare binecuvântare pentru mine și casa mea.

— Apoi, spuse căpitanul, care se gândea tot la negustorie și care știa că regele era un om nemaipomenit de bogat, apoi, ce ar da Înălțimea Voastră pe ea ?

Regele gândi puțin.

— Ad-o deseară la palat, spuse el, să vedem ce poate. Dacă e în stare să facă ce spui, o să vorbim după aceea despre plată.

Ei, şi în aceeaşi seară căpitanul o duse pe Puss în braţe, cu băgare de seamă, la palatul regal şi fu primit încă o dată în sala de oaspeţi. Urma să fie o altă petrecere. De îndată ce mâncarea fu adusă de slugi, şobolanii se repeziră asupră-i din toate părţile. Numai că lui Puss nu trebuia să i se spună ce are de făcut. Ţâşni din strânsoarea căpitanului, sări de-a dreptul la cel mai apropiat şobolan, unul mare şi brun, care tocmai îşi făcea de lucru cu căratul unei bucăţi de carne şi îl ucise pe loc. Aceeaşi soartă avură o duzină de hoţi, iar ceilalţi o luară la sănătoasa, pe după perdele, şi duşi au fost. Regele, regina şi curtenii priveau uluiţi.

— Drept e, spuse regele, dacă aş avea această fiinţă, până la sfârşitul săptămânii n-ar mai fi un şobolan în palat.

— Adevărat, dragul meu, spuse regina; trebuie să fie a ta. Zău că trebuie. Dă-i acestui căpitan de treabă orice ţi-ar cere.

Aşa că regele se învoi să cumpere pe un preţ frumos întreaga încărcătură a corăbiei şi să mai dea pe deasupra de zece ori banii aceştia pentru pisică. Căpitanul socoti învoiala bună şi pe măsura unui atât de mare conducător, aşa că o primi fără târguială.

Întregul echipaj benchetui ziua următoare la palat, marfa fu descărcată și schimbată pe aur și giuvaeruri și o lăcriță deosebită cu pietre prețioase foarte rare fu înmânată căpitanului în schimbul lui Puss. Apoi corabia ridică din nou pânzele, îndreptându-se spre Anglia.

Într-o frumoasă dimineață, pe când domnul Fitzwarren, negustorul londonez, ședea în spatele tejghelii sale, cineva bătu la ușă.

— Vești bune! Vești bune pentru domnul Fitzwarren! spuse un glas și căpitanul intră urmat de un marinar al său, ducând o lăcriță grea și o hârtie pe care sta scris conținutul corăbiei.

— Corabia dumneavoastră s-a întors acasă, domnule, îi spuse căpitanul. Iată ce am adus.

Negustorul ură bun-venit căpitanului, porunci să i se aducă vin și citi cu băgare de seamă lista de bunuri aduse de el. Apoi căpitanul îi povesti domnului Fitzwarren despre pisica lui Dick Whittington și deschise lăcrița cu giuvaeruri pe care regele o dăduse în schimbul ei.

Mulțumit cum era negustorul de izbânda călătoriei, se întoarse către una din slugi:

— Trimite după domnul Whittington, spuse.

Dick, la acea vreme, curăța oale pentru bucătăreasă și era plin de grăsime și funingine; dar dădu ascultare poruncii stăpânului său, chiar așa cum era. Domnul Fitzwarren îi dădu comoara și îl sfătui să o pună bine.

Dick dădu căpitanului corăbiei și marinarilor săi, și tuturor celorlalte slugi — chiar și bucătăresei celei rele — daruri de seamă, deoarece nu era dintre cei ce vor să-și păstreze averea numai pentru ei înșiși. Și toți îi mulțumiră, băură în sănătatea lui și îi urară noroc.

Dick își cumpără haine noi de la un croitor și când fu curat, îngrijit și bine îmbrăcat, părea un flăcău la fel de elegant ca orișicine din orașul Londrei. Domnul Fitzwarren îi spuse să rămână în casa lui, fiindcă își dăduse seama că fiica sa Alice și tânărul Dick Whittington se îndrăgostiseră unul de celălalt. Dick îi dădea lui Alice tot felul de daruri, și curând se căsătoriră și făcură o nuntă mare, la care au fost invitați primarul Londrei, șeriful și consilierul municipal. Ei locuiră într-o casă a lor, plăcută și impunătoare și domnul Whittington ajunse unul dintre cei mai cunoscuți oameni ai orașului. Nu peste mult, așa spune povestea, el deveni șerif, și fu înnobilat de regele Angliei ; și Sir Richard Whittington fu de trei ori primar al Londrei.

Balaurul cu opt capete

E MULT, foarte mult de atunci. Pe vremea aceea era stăpân peste tot Cerul și Pământul un zeu foarte puternic. Și când fu aproape de moarte, zeul acesta împărți moștenirea lumii întregi între cei doi băieți și o fată pe care îi avea. Fetei, pe care o chema Amaterasu, îi dădu Soarele ; băiatului mai mare, numit Susanoo, îi dădu Marea, iar celui mai mic, Luna, fiindcă era de pe atunci o fire liniștită ; chipul lui blând se poate vedea și azi când e lună plină.

Amaterasu fu fericită cu alegerea părintelui ei. Își luă numaidecât împărăția în primire, bucuroasă că poate face atâta bine oamenilor, animalelor și plantelor, cu căldura și lumina Soarelui.

Din toți trei, Susanoo nu fu deloc mulțumit cu moștenirea primită și se arătă foarte supărat cu Marea, partea ce-i revenise lui.

— Dar ce ? Eu să stau într-un loc umed și rece, în timp ce soră-mea se răsfață în căldură ?

De necaz, se repezi pe Cer, dădu buzna în odaia frumoasă dinăuntru Soarelui, unde surioara lui învăţa pe fetiţe să ţească pânză în fire de aur şi de argint, se năpusti pe gherghefuri şi pe război, le strică şi le rupse firele, băgând groaza în bietele fete.

Amaterasu, înspăimântată, o rupse la fugă afară şi se ascunse într-o peşteră din creierul munţilor.

Şi cum se închise în peşteră, cum se cufundă toată lumea în întuneric beznă, că doar ea era Zeiţa Soarelui şi putea să facă lumină ori întuneric după bunul ei plac. Ba oamenii spuneau că lumina Soarelui izvorăşte din ochii ei strălucitori.

Atunci ceilalţi zei rămaşi în întuneric au fost tulburaţi şi deznădăjduiţi. Ce să facă ei, să aducă iarăşi lumina pe lume ? S-au chibzuit în tot felul şi iată ce au hotărât :

Şi-au amintit că Amaterasu era din fire curioasă — că de ! doar era femeie — şi au pus pe o altă zeiţă să danseze în faţa peşterii unde se ascunsese Amaterasu ; iar în jurul dănţuitoarei ceilalţi zei au început să cânte şi să râdă, ba au mai pus şi pe cocoşi să le dea ajutor.

Când a auzit zgomot, Amaterasu, curioasă, a crăpat niţel intrarea peşterii, ca să vadă ce e. Zeii, care atâta aşteptau, i-au pus în faţă o oglindă şi i-au strigat :

— Uită-te aici, la această nouă zeiță, mai frumoasă decât tine !

Amaterasu, care vedea pentru prima oară o oglindă, nu și-a închipuit că ceea ce privea ea acolo nu era decât chipul ei răsfrânt în oglindă. Și, din ce în ce mai curioasă să vadă cum dansează noua zeiță, a ieșit afară. Atunci, un zeu voinic, care se ținea la gura peșterii cu un bolovan cât toate zilele, a astupat repede intrarea, încât zeița, rămânând afară, n-a avut altceva de făcut decât să se întoarcă în odaia sa din Soare.

Iar pe fratele ei zeii l-au pedepsit, de teamă să nu mai facă vreo poznă, dându-l afară din lumea zeilor.

Bietul Susanoo, izgonit din Cer, a fost silit să se coboare pe pământ.

Aci, pe când se plimba pe marginea unei ape mari, zări pe un om bătrân și o femeie bătrână, țipând și plângând și îmbrățișând pe fata lor.

— Ce e ? Ce vă bociți ? întrebă Susanoo.

— Uite, spuse moșul, am avut opt fete ; da', vedeți dumneavoastră, lângă coliba unde locuim e o baltă, și-n baltă șade un balaur grozav de mare.

— Un balaur cu opt capete, zise baba.

— Și în fiecare an o dată, balaurul iese de acolo și ne mănâncă câte un copil. Acu' am mai rămas doar cu fata asta și azi e ziua când balaurul trebuie să iasă s-o înghită și pe ea.

Și bieții oameni se puseră iar pe plâns.

— Nu vă fie frică, le spuse Susanoo. Eu pot să vă scap fata. Uite ce să faceți : luați opt hârdaie mari, umpleți-le cu rachiu tare, puneți-le unul lângă altul, într-un loc, și plecați de acolo.

Oamenii așa făcură. Și abia isprăviră treaba, că și zăriră dihania apropiindu-se. Era așa de lungă, că de-abia își târa corpul pe opt dealuri și opt văi.

Acu' balaurul avea el opt capete, dar avea și opt nasuri, așa că pe fiecare nas îl gâdilă mirosul tare de rachiu. Băgă câte un cap în câte un hârdău și bău, și bău, până ce se îmbătă mort, de i se bălăbăneau balaurului cele opt capete somnoroase, amețite de băutură.

Când adormi bine, Susanoo, care atâta aștepta, se repezi cu sabia sa și îi tăie pe rând toate opt capetele, iar pe urmă îi sfârtecă și corpul în bucăți.

Dar când să-i taie coada, ce să vezi, lucru de mirare ! Sabia i se frânse în două. Și pentru că balaurul murise, de nu mai era nici o primejdie, se apropie mai bine să caute în coada balaurului și dădu de o sabie cum nu se poate mai frumoasă, împodobită cu pietre scumpe.

Când văzură moșneagul și baba dihania răpusă și singura lor fiică ce le mai rămăsese, vie și nevătămată, nu mai putură de fericire. O dată cu ei veni și fata să-i mulțumească, și cum era chi-

peșă și mândră, Susanoo o îndrăgi și se însură cu ea. Dar cu fata se purtă foarte blând, nu cum făcuse cu soru-sa.

Și locuiră fericiți la un loc cu părinții fetei. Iar când, după mulți ani, muri moșul și baba, și, mult mai târziu, muri Susanoo cu nevastă-sa, sabia cu pietre prețioase rămase moștenire copiilor lor, și pe urmă nepoților și strănepoților, și tot așa din tată în fiu, până ce ajunse în mâinile Mikadoului, împăratul Japoniei, care o păstrează bine, ca pe cea mai scumpă comoară.

Unchiașul făcător de minuni

DE MULT, tare de mult, trăia odată un om bătrân, el și cu nevasta sa. Și oamenii aceștia îndrăgiseră un biet câine, pe care îl hrăneau cu pește și cu tot ce aveau ei mai bun în bucătărie.

Ast câine, venise cine știe de unde rătăcit, obosit și însetat. Nimerise mai înainte la niște vecini răi la inimă, care îl băturâ și îl alungară. Când auzi cum schiaună de durere, moșul ieși afară și îl chemă cu duhul blândeții, până ce câinele intră cu sfială.

— Tot suntem noi singurei, zise el babei, să-l oprim la noi. Unde mănâncă două guri, poate să trăiască și el.

Într-o zi, pe când bătrânii gospodăreau pe afară în grădină, câinele veni după ei și începu să se gudure și să se joace în jurul lor. Deodată îl văzură că se oprește scurt și că începe să latre, dând din coadă cu putere :

— Uau ! Uau ! Uau !

Bătrânii socotiră că a mirosit el ceva bun de mâncare, ascuns în pământ și aduseră o sapă ca să scormonească. Când colo, ce să vezi ? Locul era plin cu monede de aur și de argint și cu tot felul de lucruri prețioase, îngropate acolo.

Moșul și baba cărară împreună comoara în casă, și după ce făcură pomană săracilor, își cumpărară câmpuri de orez și de grâu și ajunseră oameni avuți.

Acuma, într-o casă vecină, viețuiau un om și o femeie, amândoi lacomi și zgârciți. Aceștia, când auziră de întâmplarea fericită, veniră la bătrâni să-i roage să lase câinele să stea la ei puțin timp, zicând că tare le era drag și lor. Moșnegii se învoiră bucuroși.

Cum sosiră cu el acasă, vecinii pregătiră mâncare bună pentru câine și îi spuseră :

— Dacă ai binevoi, domnule câine, ți-am fi foarte îndatorați să ne arăți și nouă un loc unde să fie îngropate parale multe.

Câinele însă, care până atunci nu primise de la vecini decât lovituri și bruftuială, nici nu se atinse de bunătățile ce i le puseră dinainte.

Atunci oamenii răi, înfuriați, îl legară cu o funie de gât și-l traseră afară, în grădină, târându-l de colo până colo. Dar toate fură în zadar. Oriîncotro îl duceau, nu ieșea nici un lătrat din

gâtlejul său; pentru ei, câinele n-avea nici un „uau-uau".

În cele din urmă, animalul se opri într-un loc și începu să miroasă. Vecinii, crezând că e locul cu norocul, se repeziră și săpară, dar nu găsiră decât murdării și stârvuri, care răspândeau o duhoare de trebuiră să-și astupe nasul.

Furioși că fuseseră amăgiți în așteptările lor, oamenii răi loviră cu sapa pe bietul câine, până ce îl uciseră.

Când văzu unchiașul cel bun că a trecut atâta vreme și câinele tot nu s-a întors acasă, se duse la vecin să-l întrebe. Iar omul rău îi răspunse că-l omorâse și că-l îngropase la rădăcina unui pin.

Bietul bătrân, cu inima grea de durere, se duse la locul unde fusese îngropat câinele său iubit, cu o strachină plină de mâncare bună, arse tămâie și presără flori pe mormânt, vărsând șiroaie de lacrimi.

Noaptea, pe când bătrânul dormea, i se arătă câinele său drag care îi mulțumi pentru tot ce făcuse pentru el și îi spuse :

— Pune să taie pinul sub care sunt eu îngropat și fă din el o piuliță. Când te vei folosi de ea, să te gândești la mine.

Cum se trezi, unchiașul făcu întocmai cum îi spusese câinele : tăie pinul și își făuri din lemn o piuliță pentru grâne. Dar când puse orezul în

ea, ce să vezi ? Fiecare bob se făcu o piatră prețioasă, iar în tot, o bogată comoară.

Când vecinii cei plini de pizmă auziră și de minunăția asta, cerură bătrânilor să le împrumute și lor piulița fermecată. Dar nici nu apucară să piseze în ea orezul, că totul se prefăcu în gunoi. Cuprinși de furie, oamenii pizmași sparseră piulița și îi deteră foc.

Bătrânul nici nu bănuia ce soartă avusese prețioasa sa piuliță ; numai că nu se dumirea de ce vecinii nu o mai înapoiau.

Într-o noapte, câinele se arătă din nou și povesti ce ispravă răutăcioasă îi mai făcuseră vecinii săi. Îi spuse că dacă va strânge cenușa piuliței arse și o va presăra pe pomii uscați de secetă, arborii vor învia și vor înflori dintr-o dată.

Bătrânul se miră foarte de răutatea celor doi oameni și nu-și putu închipui cum poate fi cineva atâta de negru la inimă, încât să se răzbune până și pe un lucru neînsuflețit.

Cum se făcu ziuă, moșneagul alergă plângând la casa vecinilor săi și îi rugă să-i dea înapoi cel puțin cenușa comorii lui. Aceștia, socotind că nu mai au ce să facă cu dânsa, i-o înapoiară. Bătrânul mulțumi și se întoarse repede acasă.

Aici primul gând îi fu să încerce puterea cenușii asupra unui cireș uscat din fundul grădinii sale. Cum atinse pomul, cum se acoperiră crengile

de muguri, pe care îi vedeai cu ochii cum se deschid și înfloresc.

Uimit de această minune, moșul puse cenușa într-un coșuleț și plecă să cutreiere țara, dând de știre pretutindeni că el avea puterea să aducă iarăși la viață copacii uscați.

Și îl rugau oamenii să le învieze grădinile cu pomi roditori din sămânță rară. Și pretutindeni, cum vânturа puțină cenușă din piulița arsă, cum prindeau imediat viață arborii.

Vestea ajunse la urechile unui prinț, care, auzind de moșneagul făcător de minuni, socoti faptul drept un lucru foarte ciudat. El trimise după unchiaș, iar acesta cum i se înfățișă, smerit, prințul îi spuse :

— Am o livadă întreagă de pomi cu fructe rare, dăruiți de împărat, dar uscați cu toții de seceta cumplită de astă-vară. Arată-ți puterea și te voi răsplăti cum se cuvine.

Moșul răspândi o parte din cenușă asupra crengilor moarte și deodată întreaga livadă se îmbrăcă în haina de sărbătoare a mugurilor înfloriți. Prințul îl dărui cu bogate mătăsuri, cu haine scumpe și alte multe daruri, încât moșul plecă acasă încărcat și plin de bucurie.

Dar vecinii cei răi, cum auziră de această nouă veste care fericea pe moșneag, se repeziră la locul unde arseseră ei piuliță, adunară toată cenușa ce mai rămăsese, o puseră într-un coș cu

care omul cel rău porni în grabă în orașul apropiat. Aici dădu zvon că e omul care poate să redea viața copacilor uscați și să-i facă să înflorească.

Nici nu avu mult de așteptat, că un prinț îl și chemă la castel și îi porunci să învieze pomii din grădina sa. Prințul însuși veni cu el ca să vadă cu ochii minunea. Dar când se urcă omul cel rău în copac și presără cenușa peste crengile uscate, nici un mugur, nici o floare nu se iviră. Ba încă, toată cenușa zbură în ochii și în gura prințului, orbindu-l și înăbușindu-l.

Când oamenii de la curte văzură cum i-a păcălit omul cel rău, se repeziră la el, îl înhățară și-l bătură, de era cât pe-aci să-l și ucidă. Ca vai de el, se târî până acasă, unde mai să moară de necaz și de rușine, că-l mai vedea și nevasta în halul ăsta.

Bunul unchiaș, cu baba sa, aflând de belelele în care căzuseră vecinii, trimiseră după ei și după ce le spuseră că lăcomia și cruzimea sunt pierzania omului, dovadă toate cele ce au pățit, le dădură și lor o parte din bogățiile adunate cu atâta stăruitor noroc.

Iar vecinii, recunoscând acum, după atâtea întâmplate, că, într-adevăr, așa e, se îndreptară și mulțumiră binefăcătorilor lor. De atunci, duseră și ei viață bună, liniștită, nu ca înainte.

Pățania iepurelui alb

TRĂIA ODATĂ, de mult, în insula Oki, foarte departe de aici, un iepure alb.

Dar, cine e mulțumit cu ce are ? Voia și el să schimbe locul, că i se urâse numai pe insulă. Zile și nopți tot chibzuia în fel și chip, dar în zadar, că nimic nu găsea.

Într-una din zile, un crocodil trecu prin apropierea insulei. Iepurele alb, muncit de gândul său, era să se îndepărteze, că n-avea chef de vorbă, când deodată îi trăsni prin cap un gând năstrușnic. Se-ntoarse repede spre crocodil și-i strigă :

— Hei, ia ascultă ! Veți fi voi crocodilii mai mari, dar tot neamul nostru iepuresc e mai numeros !

Namila se opri din înot, se apropie de țărm, deschise o gură cât o șură și zise :

— Ți se pare, pentru că nu știi câți suntem în fundul apei !

— Așa, zise iepurele, atunci hai să ne numărăm !

— Hai, dar cum să facem ?

Iar iepurele, șiret, îi spuse :

— Iată cum : voi crocodilii să vă așezați în șir de aci până la țărm, într-o singură linie, plutind pe mare : eu o să merg repede pe spatele vostru și o vă să număr în fugă.

— Bine, zise crocodilul și plecă să spună celorlalți.

Atunci crocodilii se înșirară așa cum fusese vorba, iar drăcosul de iepure trecu pe spinarea lor cât e marea de mare, până la țărm. Când fu însă aproape de mal, nu-l mai răbdă inima și le strigă, plin de bucurie :

— Asta am vrut : să ajung la mal. Sâc, prostilor, că v-am păcălit !

Cum sfârși de vorbit, cel din urmă crocodil, care era mai aproape, se înfurie și repezindu-se după el, îi sfâșie pielea și-l jupui de tot, de rămase bietul iepure numai cu carnea pe el, roșie, plină de sânge.

Tocmai atunci trecură pe acolo optzeci de zei, toți frați, care se duceau să ceară de nevastă pe prințesa Yakami ; că se dusese vestea peste nouă mări și nouă țări, despre frumusețea și despre sufletul ei ales. Și când văzură pe nenorocitul de iepure că țipă și se vaită de durere, îl întrebară :

— Da' ce e cu tine ?

El le răspunse, văitându-se :

— Iacă, vrusei să trec pe țărm pe spinarea crocodililor și, ca să stea, le spusei că vreau să-i număr. Dar ei, de necaz că i-am păcălit, uite ce-mi făcură.

Zeii, ca să-și bată joc de el, îi spuseră :

— Du-te de te scaldă în apa sărată a mării și pe urmă întinde-te să te usuci la vânt, că-ți trece !

Iepurele dădu fuga de se băgă în mare, dar îl cuprinse deodată o usturime din pricina sării din apă, de credea că o să înnebunească. Așa că, repede se întinse la vânt, astfel cum îl povățuiseră zeii. Atunci i se zbârci carnea de nu mai putu de durere.

În urma zeilor mergeau servitorii lor, care le purtau bagajele ; iar cel din urmă dintre ei îl întrebă și el, ce-a pățit. Iepurele îi povesti totul de la început. Iar servitorului, care era și el un fel de zeu, i se făcu milă de el și îi zise :

— Uite ce să faci : mai întâi du-te iute de te spală cu apă dulce de izvor ; pe urmă adună polen de papură și dă-ți cu el pe tot corpul și așa o să-ți treacă !

Iepurele alb se codi la-nceput, crezând că iar e vreo păcăleală ; dar fiindcă nu mai putea de usturime, iar chipul blând al servitorului îi insufla încredere, dădu fuga la izvor și își alină durerile cu apă rece ca gheața. Apoi, adună în grabă

pólen de pe florile de papură, se tăvăli în el așa ca să-i acopere toată carnea, și — ce să vezi? Numaidecât începu să-i crească toată blana la loc, așa cum fusese înainte.

Acuma, iepurele acesta era un iepure fermecat; după ce s-a făcut bine, îi spuse așa binefăcătorului său:

— Îți mulțumesc din toată inima pentru binele pe care mi l-ai făcut. Pe cei optzeci de răi, care și-au bătut joc de mine, îi blestem să nu li se împlinească ceea ce și-au pus în gând. Numai tu vei izbândi.

— Bine, iepure alb, zise el râzând, dar mărirîle lor se duc să ceară de nevastă pe frumoasa prințesă Yakami. Cum o să se mărite prințesa cu un servitor!

— Uite așa bine. Îi blestem să n-ajungă nici unul să ia de nevastă pe prințesă. Tu, măcar că ești numai un servitor, tu o să te însori cu ea.

Servitorul clătină din cap cu neîncredere, apucă bagajele și goni cu ele după zei.

Când ajunseră la castel, unul după altul, cei optzeci de zei se înfățișară minunatei prințese, punându-i la picioare nestemate strălucitoare și jurându-i dragoste până la moarte.

Era unul mai frumos decât celălalt, îmbrăcați numai în aur și mătăsuri scumpe. Dar prințesa nici pe unul nu-l plăcu. Privirile ei cercetătoare se opriră asupra binefăcătorului iepurelui alb.

— Dar acesta, prea mărită domniță, nu este decât un servitor, ziseră nedumeriți zeii.

— Pe el îl vreau de soț, răspunse prințesa, zâmbind cu blândețe.

Și făcură nuntă fără pereche, de se duse pomina, iar în capul mesei fără sfârșit, cine credeți că sta, rozând cu poftă o lăptucă mare cât el? Chiar iepurele alb. Că avuseseră grijă să-l poftească la praznic, iar el nu putuse să nu primească o cinste atât de deosebită.

Povestea celor doi frați

ODINIOARĂ, trăiau într-o împărăție îndepărtată doi frați de viță domnească. Celui mare îi plăcea grozav să pescuiască și, ori că avea noroc, ori că era el dăruit cu vreo deosebită putere, nu știu, dar prindea cu ușurință tot felul de pești, și mai mari și mai mărunței. Era destul să arunce undița în apă, că se și agăța vreunul.

Cel mai mic se dă în vânt după vânătoare. Bucuria sa cea mai mare era să gonească pe coline, prin păduri, peste tot, unde dobora lesne păsări și tot felul de animale.

Dar pesemne că omului i se urăște cu o ocupație și râvnește curând la alta. Într-o bună zi, fratele cel mic îi spuse celuilalt :

— Hai să schimbăm : tu să vânezi în locul meu, iar eu o să încerc să pescuiesc. Dă-mi undița ta.

Fratele cel mare, la început, nu vru să se învoiască. Se obișnuise cu plăcerea lui și îi venea greu să o părăsească. Dar atâta stărui celălalt, încât, în cele din urmă, zise :

— Bine, fie. Hai să schimbăm.

Cel cu vânătoarea își încercă norocul cu undița, dar, ca un făcut, nu prinse nici un pește, ba mai pierdu și cârligul undiței în mare.

Când auzi de asta, pescarul îi spuse :

— Una este vânătoarea, alta e pescuitul. Fiecare cu ce a apucat și cu ce s-a obișnuit. Să ne întoarcem la ocupația noastră de la început.

Iar fratele cel mic îi răspunse :

— Dar n-am prins nici un pește cu cârligul tău. Nici nu știu unde o fi prin fundul mării.

Celălalt stărui :

— Să mi-l dai neapărat, că trebuie să plec.

Atunci fratele cel mic își frânse sabia sa în bucățele, făuri din ele cinci sute de cârlige pentru undiță și le dete fratelui său, rugându-l să le primească. Dar acesta nici nu vru să audă.

Din nou se puse pe muncă trudnică și bătu cu ciocanul o mie de cârlige de prins pește. Dar fratele pescar nu primi nici de data asta, zicând :

— Mie să-mi dai cârligul de la undița mea, nu altul.

Întristat foarte, vânătorul se așeză la marginea mării și plânse amar. Când îl văzu în starea asta, Bătrânul-Înțelept-al-Mării se apropie de el și îi zise :

— Ia spune-mi mie de ce ești amărât ?

Iar el îi povesti de la început cum îi pierduse cârligul de la undiță și cum celălalt frate nu voia în ruptul capului altul în loc.

Atunci Bătrânul-Înțelept-al-Mării dură o barcă și îl pofti în ea, iar el, împingând barca pe mare, îi spuse :

— Uite ce minunată vreme ! Du-te și te plimbă. Lasă-te în voia vântului și o să întâlnești un palat zidit numai din scoici de mare. Și când o să ajungi la poarta palatului, o să dai de un arbore cu coacăze negre crescut deasupra puțului de lângă poartă. Dacă te sui în acest pom, până sus în vârf, atunci fiica Regelui Mării va veni să te vadă și-ți va spune ce trebuie să faci.

El făcu precum îi spuse Bătrânul-Înțelept. Lăsă barca să lunece în voia ei și dădu în scurtă vreme de palatul minunat. Cum sosi, cum se sui în arbore și aștepta.

De la o vreme, veniră cu găleți de aur la fântână sclavele Domniței Mărgăritar, fiica Regelui Mării. Când se aplecară să scoată apa, văzură o rază luminoasă frângându-se în luciul apei și când ridicară ochii în sus, ca să înțeleagă de unde vine lumina, dădură cu ochii de un tânăr frumos, în vârful pomului.

Acesta ceru femeilor să-i dea și lui puțină apă. Ele îi întinseră o cupă de aur, plină. Dar el, fără să guste măcar apa, luă piatra prețioasă care-i atârna la gât, o puse între buze și o lăsă să cadă

în cupa de aur. Piatra se lipi de fundul cupei așa de tare, încât ele încercară în zadar să o dezlipească. Așa că fură nevoite să o ducă stăpânei așa cum era. Când domnița văzu piatra prețioasă, întrebă pe sclavele sale :

— E cineva la poartă ?

Iar ele răspunseră :

— Da, este în pomul de lângă puț un tânăr foarte frumos, mai frumos și mai mândru chiar decât regele nostru. Nè-a cerut apă, și noi i-am dat. Dar el, fără să bea, a dat drumul în cupă acestei pietre prețioase.

Domnița Mărgăritar socotind întâmplarea prea ciudată, se duse ea însăși acolo și fu încântată de frumusețea tânărului. Dar înainte de a putea fi bine văzută de el, dispăru și se duse la tatăl ei să-i spună :

— Tată, în coacăzul de lângă fântână este un bărbat deosebit de chipeș.

Atunci Regele Mării ieși el însuși la poartă. Când îl zări în vârful arborelui, el știu îndată cine este. De aceea îl rugă să coboare și să intre în palat, ba îl pofti chiar pe tronul său făcut din piele de focă și covoare groase de mătase.

Regele Mării dădu un mare ospăț în cinstea musafirului, la care luă parte și Domnița Mărgăritar. Și fură cu toții așa de buni și binevoitori cu el, iar acesta îndrăgi pe domniță așa de tare,

încât se însură cu dânsa și hotărî să locuiască acolo mai departe, vieţuind împreună trei ani de zile.

Într-o noapte, când trecură aceşti trei ani, fratele vânător îşi aduse aminte de casa sa, de ceea ce i se întâmplase, de fratele pescar şi din pricina asta suspină adânc.

Domniţa Mărgăritar fu mişcată şi spuse părintelui ei :

— Tată, vreme de trei ani am fost amândoi atâta de fericiţi. Bărbatul meu nu a avut prilej să fie niciodată supărat şi nu l-am văzut până acum mâhnit. Dar azi-noapte, întâia oară i-am auzit suspinul. Ce poate să însemne asta ?

Regele Mării rugă pe ginerele său să-i mărturisească lui pricina întristării şi cauza pentru care venise la palatul său. Acesta povesti ceea ce i se întâmplase cu acel cârlig de undiţă pierdut şi cum se supărase fratele său. Regele mării chemă îndată toţi peştii mării, mari şi mici, şi le vorbi aşa :

— Este vreunul dintre voi care să fi luat cârligul de undiţă pierdut de ginerele meu ?

Iar ei răspunseră :

— Peştele Tai se plânge că de la un timp îl doare în gât şi nu poate mânca cum trebuie. Poate că el l-o fi înghiţit.

Îndată trimiseră după el să-l cheme, îl cercetară cu îngrijire şi, într-adevăr, găsiră în gâtul

său cârligul. Îl scoaseră cu binișorul, îl spălară bine și-l deteră fratelui mai mic.

Acesta mulțumi din inimă și spuse regelui că trebuie să se întoarcă acasă ca să-l înapoieze fratelui său.

La plecare, Regele Mării îi mai dărui două pietre prețioase. Una avea puterea să facă să se retragă marea ; cealaltă, dimpotrivă, să o umfle. Apoi îi spuse :

— Acuma, întorcându-te acasă, vei da cârligul de undiță fratelui tău. Și ai grijă să-ți sădești orezul în vale, dacă fratele tău îl cultivă pe deal; iar dacă îl sădește el în vale, tu să-l cultivi pe deal. Și dacă iarăși va fi rău cu tine, atunci eu o să mișc apele în așa fel, încât să-ți folosească numai ție, iar lui să-i fie lipsă.

Atunci ginerele său îl întrebă :

— Dar dacă se va înfuria așa de tare din cauza asta, încât va voi să mă omoare ?

Regele Mării îi răspunse :

— Dacă fratele tău va voi să te ucidă, atunci tu să scoți piatra prețioasă care face să umfle marea și așa, el va fi înghițit de ea.

— Dar dacă îi va părea rău și va cere iertare ? mai întrebă el.

— Dacă se căiește, zise Regele Mării, atunci tu să scoți cealaltă piatră prețioasă, care face apele să se coboare. Valurile îl vor lăsa viu și nevătămat.

După asta, Regele Mării chemă pe toți crocodilii și le zise:

— Ginerele meu vrea să se întoarcă acasă. Care dintre voi poate să-l ducă repede pe spinarea lui?

Un crocodil lung cât toate zilele ieși în fața regelui și zise că poate să-l ducă, ba și să se întoarcă înapoi, într-o singură zi.

— Du-te, îi zise Regele Mării, și ai grijă de dânsul să nu i se întâmple nimic.

Fratele mai mic se așeză pe spinarea crocodilului, își luă rămas bun și plecă. Crocodilul îl duse într-adevăr, într-o singură zi, precum spusese. La despărțire, el scoase pumnalul de la brâu și îl puse pe gâtul crocodilului, în semn că a sosit cu bine, iar acesta se depărtă în grabă să dea de veste Regelui Mării.

Cum ajunse acasă, se duse vesel la fratele său și îi dădu cârligul. Apoi făcu așa cum îl povățuise socrul său, Regele Mării.

De atunci, ca un făcut, fratelui pescar îi mergeau toate treburile rău. În furia sa, socoti că nu poate fi altă pricină decât fratele său, și voi să-l omoare.

Acesta însă își aminti de sfaturile Regelui Mării, scoase repede piatra prețioasă de la gât și îndată marea se umflă ca mânată de o furtună năprasnică, gata să înece pe fratele pescar.

Când văzu primejdia, acesta înțelese îndată puterea deosebită pe care o avea fratele mai mic, se grăbi să-i spună că-i pare rău de ceea ce a făcut și îi ceru iertare. Atunci fratele vânător scoase repede cealaltă piatră prețioasă, care făcu îndată ca marea să se retragă gonind valurile înapoi.

După această întâmplare, fratele mai mare înțelegând că nu e de glumă, dădu ascultare celui mai mic, făgăduindu-i să-i fie credincios și să-l ajute oriunde va fi nevoie.

Și de atunci, la curtea împăratului se joacă un dans care închipuie luptele fratelui cel mare cu valurile, când era să se înece.

Izvorul tinereții

ÎNTR-O PĂDURE ÎNDEPĂRTATĂ, la margine de sat, trăia odată, demult, tare demult, un om și femeia lui.

Drept adăpost nu aveau decât o colibă sărăcăcioasă, făcută din crengi de arbori lipite cu lut. Drept mâncare, rădăcini de copac, buruieni și câte un vânat care le mai cădea și lor în cale.

Totuși oamenii erau mulțumiți cu ce aveau și nu râvneau la altceva. Erau sănătoși, erau voioși, munceau cu drag și nu le trebuia nimic.

El, ca pădurar, era mai toată ziua plecat după munca lui, iar femeia sa rămânea la colibă să deretice, să facă mâncare și să mai cârpească vreo cămașă.

Și uite așa, pe nesimțite, trecu multă vreme și amândoi încărcară mereu o mulțime de ani în spinarea lor, până ce trebui să se înconvoaie bine ca să-i poată purta în cârcă pe toți.

Cu toată bătrânețea, moșneagul își lua în fiecare dimineață securea, spunea babei „la revedere" și o pornea cu pas domol să mai robotească prin pădure.

Baba rămânea acasă cu gospodăritul, tot vrednică și veselă ca altădată.

Într-o zi, cum forfotea moșneagul prin pădure, iată că zări un animal ciudat, așa ca o căpriță albă. Animalul sări de două ori, pe urmă se opri, întoarse capul spre unchiaș și îl privi ca și când l-ar fi chemat.

Bătrânul pădurar se luă după ea, dar când fu la doi pași, căprița năzdrăvană sări iar mai departe, oprindu-se și privind înapoi. Iar se apropie pădurarul și din nou se depărtă cu două sărituri, animalul.

Tot urmărind pe căpriță, moșneagul intră adânc în inima pădurii, până când îi pierdu urma. Ajunse așa într-un loc unde își aducea bine aminte că încă nu-i mai călcase piciorul.

Obosit cum era, căută un izvor ca să-și potolească setea, gândindu-se la calea lungă de întors acasă. Trecuse de nămiază și de bună seamă că baba trebuia să fie tare îngrijorată de întârzierea lui.

Cum căuta așa, iată că dădu de un izvor pe care nu-l mai văzuse până atunci. Și vedeți lucru de mirare, apa era limpede ca cristalul, dar bătând nițel în albastru. Și era izvorul așa de fru-

mos și apa părea așa de bună și răcoritoare, că bătrânul pădurar se plecă, luă apă în pumni și sorbi cu nesaț.

Cum bău, se văzu în oglinda apei deodată schimbat. Părul lui, din alb ca ninsoarea, se făcuse negru ca pana de corb ; fața lui, de unde era brăzdată de zbârcituri, devenise netedă ; și de unde era slăbit de abia mergea adus de spate, acu' se simți voinic, forța îi veni în mușchi, stătu drept, în putere, ca la douăzeci de ani. Pasămite, fără să știe, moșneagul băuse din izvorul tinereții și de aia întinerise așa de tare.

Mai întâi pădurarul se sperie, crezându-se fermecat de duhurile rele ale pădurii.

În cele din urmă însă înțelese că înadins venise căprița albă, ca să-i arate locul cu izvorul tinereții. Atunci pădurarul o luă vesel spre casă, gândindu-se la ce-o să zică baba când l-o vedea așa, tânăr și voinic. Și de unde la dus îi trebuise atâta vreme, acuma, mânat de picioare sprintene și tinere, ajunse numaidecât acasă.

Cum îl zări baba, crezu că e un străin și-l întrebă :

— Nu cumva văzuși dumneata pe moșul meu prin pădure ? Că a plecat de azi-dimineață și uite, cine știe ce i s-o fi întâmplat, că nu s-a mai întors.

Pădurarul îi răspunse râzând :

— Da' ce, nu mă mai cunoşti, babo ? Eu sunt ! Moşul tău ! Vezi cum am întinerit ?

Baba rămase cu gura căscată. Vocea i-o recunoştea, dar chipul ba. Neîncrezătoare, mai zise :

— Ce vorbeşti, străinule ? Cum o să fii tu bărbatul meu ?

La care pădurarul se grăbi să o asigure :

— Păi nu sunt eu moşul tău ? Nu m-ai petrecut tu, ca-n fiecare zi, azi-dimineaţă, când am plecat la treabă ?

Şi îi descrise cu de-amănuntul cum petrecuse ziua în ajun acasă, până ce baba se încredinţă că într-adevăr el era. Apoi pădurarul îi povesti cum îi apăruse căprita, cum ea îi arătase calea la izvorul tinereţii, cum băuse şi cum întinerise.

Atunci îi veni poftă babei să se facă tânără şi ea, şi îi spuse :

— Rămâi de păzeşte tu coliba, că mă duc şi eu la izvor să întineresc un pic.

Pădurarul se miră că nu-i venise lui întâi gândul să o îndemne. De aceea se grăbi să o trimeată, asigurând-o că va păzi el căsuţa cât o lipsi.

Baba plecă numaidecât, folosind pentru drum îndreptările bărbatului ei, iar pădurarul, rămas singur, căzu pe gânduri.

Întâi îi veni să râdă gândindu-se cum i-ar fi stat, el tânăr şi sprinten, iar nevastă-sa o bătrână stafidită şi gârbovă.

Apoi pe buze îi înflori un zâmbet de fericire, închipuindu-și cum se va întoarce de la izvorul fermecat, o tânără mândră și voinică, ce viață veselă și ușoară o să ducă de aici înainte ei doi, tineri în plină putere !

Și cum sta el așa, se mai luă cu treaba, cu una, cu alta și nici nu băgă de seamă cum trecu vremea. Când soarele fu aproape de asfințit, el se miră că baba întârzie cu întorsul, că doară de când plecase, avea timp să se ducă și să vie de două ori.

Îngrijorat, ieși în drum de mai multe ori, făcu mâna streașină la ochi și privi cu luare-aminte. Baba nu se zărea defel.

Mai așteptă el ce mai așteptă și văzând că nu mai vine, se gândi că doamne ferește ! să nu i se fi întâmplat ceva rău babei. Închise casa și o luă repede într-acolo.

Sosi gâfâind la izvor, dar baba nu se vedea. Se uită prin împrejurimi, dar femeia nu era nicăieri. Deznădăjduit, tocmai voia să se întoarcă acasă, când deodată auzi un scâncet de copil ce venea de lângă ierburile mari de lângă izvor.

Se îndreptă repede într-acolo, dădu bălăriile cu îngrijire la o parte și văzu un copilaș mic, mic de tot, o fetiță care nu știa să vorbească, așa era de mică. Pădurarul nu se putu dumeri cine să fi părăsit un asemenea prunc în inima pădurii.

Și cum privea copilul, văzu că acesta da din mâini făcându-i semne de deznădejde.

Abia acum bagă de seamă pădurarul că fetița e în rochia babei, care îi venea mult prea mare.

Deodată înțelese totul : copilașul nu era altcineva decât femeia lui ! Pasămite nu se mulțumise cu câteva sorbituri. Voind să se facă mai tânără decât bărbatul ei, băuse, pesemne, cu lăcomie, prea mult, așa de mult, încât apa izvorului o făcuse copil de țâță.

Bietul pădurar se scărpină în ceafă, a pagubă.

Iată peste ce năpastă căzuse tocmai acum când nădăjduise să înceapă o viață nouă, fără necazurile bătrâneții. În cele din urmă, nefericitul pădurar se aplecă, o luă în brațe, o puse în spinare, așa cum fac părinții japonezi ca să poarte pe copiii lor și se îndreptă încet spre casă, trist și îngrijorat la gândul că, de aici înainte, va trebui să crească, să îngrijească și să fie tatăl aceleia care-i fusese nevastă.

Corabia prețioasă

UANG SIAO n-avea tată și trăia cu mama sa într-o colibă, lucra la câmp și strângea surcele ca să trăiască.

Când Uang Siao se ducea la munte după lemne, trebuia să treacă o punte de lemn foarte îngustă. Apa de sub punte era adâncă și curgea ca un vârtej.

Într-o zi, Uang Siao pornise la munte cu o cobiliță și cu o frânghie. Când a ajuns la râu, a văzut cum un moșneag, care trecea puntea, a alunecat și a căzut în apă. Uang Siao în grabă a pus cobilița jos și frânghia, a sărit în apă și l-a scos afară. Bătrânul tremura tot și nu mai putea merge. Uang Siao l-a întrebat unde locuiește și l-a dus în cârcă acasă. Bătrânul a scos de sub pat o cutiuță de lemn, a tras capacul, i-a arătat înăuntru o corăbioară de hârtie și i-a spus :

— Tu ești flăcău curajos și inimos, acesta este darul pe care ți-l fac în semn de recunoștință pentru că m-ai salvat. În iunie va fi o revărsare mare de ape ; satul și câmpurile vor fi acoperite

de valuri. Atunci tu să pui corăbioara pe apă și să-i spui : „Mărește-te, mărește-te repede și să plutești încotro bate vântul !“ Ea va scăpa întreaga familie de la nenorocire. Când apa va scădea, să rostești : „Scade apa, se vede pământul, micșorează-te repede !“ și ea va fi ca și mai înainte o corabie de hârtie.

Bătrânul i-a dăruit cutia de lemn lui Uang Siao și l-a mai sfătuit :

— Orice animal vei întâlni în cale, să-i dai ajutor, numai oameni să nu salvezi.

Uang Siao, cu capul plecat, a luat cutiuța, a privit-o cu luare-aminte și ar fi vrut să mai spună ceva, dar, când a ridicat capul, bătrânul parcă se mistuise. Se afla singur, în picioare, la capătul punții ; în sinea sa era uimit și a văzut că ține în mână o cutie vopsită cu lac strălucitor. A rămas o clipă nemișcat, și-a dat seama că este târziu și s-a întors cu cobilița acasă.

I-a povestit mamei ce s-a întâmplat, iar mama i-a spus :

— Aceasta e o corabie prețioasă, pune-o bine, într-o zi îți va fi de folos.

Uang Siao a pus-o într-o firidă din perete.

Într-o seară de iunie, nori negri au acoperit cerul, tunete neîntrecute, fulgere și o ploaie cu stropi cât boabele de soia a căzut. A plouat în șir câteva zile și câteva nopți.

Vai, câtă apă ! ! În fața porții lui Uang era o mare de apă. Se vedea că în curând va pătrunde în casă. Ploaia nu înceta și apa înainta mereu. Mama și fiul erau atât de speriați, încât se învârteau locului.

Deodată Uang Siao și-a amintit de corabia prețioasă și a scos-o din firidă. A desfăcut cutia, a pus corăbioara pe apă și a zis :

— Mărește-te, mărește-te repede și să plutești încotro bate vântul !

Când a terminat de vorbit, corăbioara s-a mărit, catargul s-a ridicat și pânza s-a întins.

Cabina corăbiei era mai mare decât casa lui Uang Siao. Băiatul a strâns în grabă toate lucrurile înăuntru. Mama și fiul s-au urcat în corabie. Apa creștea mereu. Ploaia nu se mai oprea. În curând casa lui Uang a fost acoperită de ape. Corabia înainta pe aripa vântului, mama stătea în cabină, iar Uang din când în când scotea capul să vadă potopul.

Corabia își urma drumul. Un șarpe mare se zbătea în apă. Uang Siao l-a salvat în grabă și l-a luat în corabie. Șarpele a dat din cap către Uang Siao, în semn de mulțumire. Corabia plutea mai departe. Deodată Uang a văzut multe furnici strânse la un loc, rostogolindu-se în apă, gata-gata să fie luate într-o clipă de val. Uang Siao le-a salvat și le-a urcat în corabie. Furnica cea mai mare l-a privit pe Uang cu recunoștință.

Corabia își croia cale mereu. Au dat peste un stup de albine cu aripile ude de ploaie și care nu mai puteau să țină piept. Uang le-a salvat și pe ele și le-a luat în corabie. Matca a ieșit din stup și s-a înclinat cu recunoștință în fața lui Uang Siao.

Corabia înainta și nu departe s-a ridicat dintr-o dată un val și sub val se vedea un om zbătându-se, sleit de puteri. Parcă se auzea strigătul : „Ajutor !" Uang Siao, nesocotind vorbele bătrânului, a cârmit corabia într-acolo și l-a salvat. Când l-a văzut mai bine, și-a dat seama că este chiar fiul boierului Giang San, din satul învecinat. S-au făcut frați de cruce. Giang San era fratele mai mare, iar Uang, fratele mai mic. Când ploaia s-a oprit, norii se împrăștiaseră și a ieșit soarele, Uang Siao a oprit corabia la poalele muntelui, a dat drumul șarpelui, albinelor și furnicilor, ca să-și caute singure hrana. Uang Siao și Giang San se duceau zilnic după surcele la munte și găteau pe corabie. După câteva zile apa a scăzut, pământul se ivea pretutindeni și corabia cobora de cum scădeau apele. S-a oprit la poalele muntelui și nu mai era nevoie de ea. Uang Siao s-a sfătuit cu Giang San cum să se pregătească ei cât mai bine ca să se întoarcă acasă. Au adunat lucrurile din corabie și au făcut două legături.

Giang San a întrebat :

— Ce se va întâmpla cu corabia noastră ?

Uang Siao i-a răspuns :

— Aceasta este o corabie năzdrăvană, poate să fie mare sau mică.

S-a dus în fața bărcii și a rostit : „Apa scade, pământul se vede, micșorează-te repede !“

Numaidecât corabia a început să se micșoreze ; s-a făcut iar corăbioara de hârtie. Uang Siao a luat-o și a pus-o în cutiuța de lemn.

Mama împreună cu fiii s-au întors în sat, dar casa le fusese luată de ape. Uang Siao și Giang San s-au urcat la munte, au doborât câțiva bușteni, au tăiat iarbă de munte și au clădit o colibă, gândindu-se să aibă un cuib unde să se adăpostească. N-aveau ce să mănânce, trebuind să se mulțumească cu ceea ce găseau în munți — coaja copacilor, rădăcinile ierburilor. Mama cu fiii se sfătuiau ce să facă. Giang San a întrebat :

— Nu putem dărui corabia împăratului ? Curtea ne va da bani, îmbrăcăminte, vom avea ce mânca, ce îmbrăca, unde să locuim și nu ne vom mai chinui.

Toți trei s-au gândit că n-au altă ieșire și s-au hotărât să facă așa. Atunci Uang Siao a zis :

— Mâine am să pornesc la drum.

Giang San i-a spus :

— Tu ești tânăr, nu ești umblat prin lume, mai bine să mă duc eu.

Mama l-a rugat pe Giang San :

— Când vei ajunge acolo, orice vei face, să ne scrii, ca să nu fim prea îngrijorați.

Giang San i-a promis :

— Desigur, cum am să vă uit ?

Uang Siao împreună cu mama au strâns toate bucatele din casă și le-au dat lui Giang San pentru drum, iar Uang Siao i-a spus secretul corăbioarei. Giang San a ajuns în capitală și-a dăruit împăratului corabia prețioasă. Împăratul s-a bucurat foarte mult, l-a făcut pe Giang mare demnitar și i-a dat de nevastă cea mai frumoasă fată de la curte. I-a construit un castel, i-a dăruit mult aur, argint, bani și mătăsuri. Atunci Giang a uitat cu desăvârșire pe Uang Siao și pe mama lui, care trăiau într-o mizerie cruntă. Se temea doar să nu vină Uang după el, căci, dacă împăratul ar fi aflat că acea corabie prețioasă primită în dar era a lui Uang Siao, s-ar fi terminat cu slujba lui la palat.

După plecarea lui Giang San, Uang Siao și mama lui abia își mai duceau zilele și trăiau cu speranța că vor primi o veste de la Giang. Au trecut trei luni de zile și n-au primit nici o veste, nu mai aveau din ce trăi. Uang se sfătui cu mama sa :

— Mă duc în capitală, în căutarea fratelui meu; dacă rămân acasă tot nu pot înfăptui nimic.

Mama nu avea ce să facă și l-a lăsat să plece.

Uang, cerșind demâncare, îndurând multe chinuri pe drum, a ajuns până la urmă în capitală. „Într-o așezare așa de mare, unde să-l caut ?“ se frământa el. A ajuns la ușa unui han. Hangiul, văzând că este un flăcău puternic, s-a gândit că ar fi bine să-l ia ca ajutor și l-a întrebat :

— Ești atât de tânăr, de ce nu muncești ? Cum de ai ajuns să cerșești ?

— Sunt de la țară, nu cunosc pe nimeni aici. Ce să fac ? a răspuns Uang.

Hangiul, văzând că Uang este foarte sincer, l-a întrebat mai departe :

— Pentru ce ai venit în capitală ?

— Am venit să-l caut pe fratele meu mai mare, a răspuns Uang.

— Cine este fratele tău mai mare ? Ce face în capitală ? l-a cercetat hangiul.

— A venit acum trei luni în capitală, ca să-i dăruiască împăratului o corabie prețioasă, și se numește Giang San.

— O, fratele tău este demnitarul Giang. De câte ori se duce la curte trece pe la această răscruce. Să înnoptezi aici și mâine dimineață o să-l vezi.

— Bine, a spus Uang, bucuros să înnopteze în han.

A doua zi de dimineață, într-o litieră mare, verde, de brocart, înconjurată de soldați cu săbii strălucitoare și având în față cete de oameni, care țineau în mâini steaguri de toate culorile, flutu-

rându-le, bătând din tobe și sunând din goarne, stătea mândru Giang San. Hangiul l-a vestit pe Uang, iar Uang a ieșit în stradă și a văzut că într-adevăr în litieră se afla Giang San. Nemaiputându-și stăpâni bucuria, a strigat în grabă :

— Frate ! Frate !

Giang a scos atunci capul din litieră și l-a văzut pe Uang. În sinea sa îl ura : „Iată că a venit sărăntocul !"

A dat imediat ordin oamenilor :

— De unde a răsărit sălbaticul ăsta ? Ce îndrăzneală, să iasă în calea mea ! Loviți-l !

Unii au ridicat bâtele, alții biciul și toți s-au înghesuit să-l bată. L-au bătut până i-a crăpat pielea și a leșinat. A rămas zăcând jos, fără suflare.

Oamenii l-au vestit pe Giang că a murit, el a crezut într-adevăr, și teama i-a dispărut din inimă. A poruncit oamenilor să-l ridice și să-l arunce într-un loc pustiu în afara orașului.

Uang s-a trezit încet, a deschis ochii, a văzut că în jurul lui nu era nimeni decât un șarpe mare, care avea în gură iarba vindecătoare și-l mângâia pe Uang cu iarba pe tot corpul.

După puțin timp, s-a însănătoșit și se simțea mai puternic ca înainte. Șarpele i-a vorbit :

— Ești omul cel bun, care m-ai salvat, am aflat că ești în nenorocire, de aceea am venit să te ajut.

„Câinosul de Giang San, cât se deosebește de acest șarpe", s-a gândit Uang și, fără să vrea, i-au dat lacrimile.

— Omul meu bun, nu fi trist, rănile ți s-au vindecat ; aceasta este o iarbă care poate alina orice boală, trebuie doar să te freci cu ea și ai să te faci bine.

Cum a terminat de vorbit, șarpele i-a dat iarba minunată și a dispărut ca vântul. Uang Siao a strâns iarba, să salveze cu ea alți oameni. Într-o zi, fiica cea mai iubită a împăratului, s-a îmbolnăvit de o boală grea. Nu putea ridica mâinile, nu putea mișca picioarele și abia mai putea să respire.

Cu toate că a chemat doctori din toate colțurile țării, nici unul nu i-a aflat leacul.

Împăratul a dat ordin să se pună peste tot înscrisuri galbene : „Cel care o va vindeca pe prințesă va fi soțul ei ; va avea rangul de mare demnitar și cel mai bun cal de călărit. Dacă va dori aur, va primi aur ; dacă va dori argint, va primi argint".

Uang Siao a intrat în oraș. În fața porții orașului a văzut oameni care se înghesuiau să citească porunca împărătească. Uang s-a dus și el și, după ce a citit, a desprins înscrisul. Soldatul, care sta de pază, l-a luat pe Uang și l-a condus la palat. Împăratul l-a întrebat :

— Poți vindeca pe prințesă ?

Uang a răspuns :

— Da, o pot vindeca.

Împăratul a poruncit să i se dea lui Uang demâncare și băutură. Fetele din casă l-au condus pe Uang să o vadă pe prințesă. Uang a scos iarba vindecătoare și a atins-o cu ea de la cap până la picioare. Mâinile și picioarele prințesei au început să se învioreze și s-a ridicat în capul oaselor ca mai înainte de a fi fost bolnavă. Prințesa, cu ochii înlăcrimați de bucurie, i-a mulțumit salvatorului ei, Uang Siao, și l-a întrebat :

— Cine te-a trimis pe tine ?

Uang i-a povestit ce se întâmplase și prințesa l-a iscodit iar :

— Ce scria acolo ?

— Celui care te va vindeca i se va îndeplini orice dorință.

— Și ce gânduri ai ? l-a întrebat prințesa.

— Vreau să te iau de nevastă.

Prințesa a scos din deget un inel și i l-a dat lui Uang, ca amintire. Împăratul, pentru a-și îndeplini făgăduiala, a pregătit totul pentru nuntă. Când a aflat Giang San, s-a făcut foc și pară, negru la față de invidie și teamă. Se gândea : „Toată lumea a spus că acest flăcău a murit în bătăi. Cum a înviat ? Dacă va ajunge soțul prințesei, ce se va întâmpla cu mine ?“ Și-a stors cre-

ierii cum să facă să-l ucidă pe Uang. A încruntat din sprâncene și a ticluit un plan. A poruncit slujitorilor să-i pregătească litiera, a luat multe bucăți de aur și s-a dus la paznicul care era cel mai apropiat om de încredere de la curte. I-a dăruit aurul și acela l-a primit foarte bucuros.

Giang San i-a spus paznicului :

— Uang, de fapt, este un flăcău sărac, care taie surcele. Cum se poate mărita prințesa cu un asemenea om ?

Paznicul a înțeles gândul lui Giang San și i-a spus :

— Așa a fost hotărât în înscrisul galben și nu se poate face altfel.

Giang l-a învățat atunci :

— Amestecă 20 kg de susan cu 20 kg de tărâțe. Spune-i împăratului să-i dea un răgaz de jumătate de zi, ca să aleagă susanul de tărâțe, dacă nu-l va alege, atunci să fie pedepsit.

Paznicul a primit aurul de la Giang și s-a hotărât să-l ajute. A doua zi l-a sfătuit în taină pe împărat și împăratul l-a ascultat.

A poruncit să pregătească susan și tărâțe și i le-a dat lui Uang să aleagă susanul de tărâțe.

Uang se gândea : „Cum pot să aleg într-un timp așa de scurt ? Asta înseamnă că mi s-au scurtat zilele". Nu-i venea deloc să se apuce de treabă

și aștepta cu ochii închiși pedeapsa. Deodată, o furnică s-a urcat pe umărul lui Uang și i-a șoptit :

— Omule bun, care ne-ai salvat, nu te mai necăji !

Repede s-au adnat multe furnici, care au intrat în tărâțe și fiecare a ieșit cu câte un bob de susan în gură, pe care l-a pus în grămadă. N-a trecut mult și tot susanul a fost ales bob curat, luminat. Împăratul a venit chiar el să se încredințeze și n-a mai avut nimic de spus.

Giang San, când a aflat, furios a plecat în mare grabă cu multe daruri la paznic și l-a învățat altceva : să ia 54 de litiere cu flori asemănătoare, și pe 53 de fete să le îmbrace și să le împodobească la fel ca pe prințesă, să le pună în cele 53 de litiere și prințesa să fie printre ele, iar Uang să aleagă. Dacă nu va alege litiera în care stă prințesa, atunci va fi pedepsit.

Paznicul a primit cererea lui Giang San și împăratul i-a dat iar ascultare. Au fost pregătite și litierele și fetele. Împăratul i-a poruncit lui Uang să aleagă. Uang se gândea că acum nu va mai avea scăpare. Când o albină mare i-a zburat la ureche și i-a șoptit :

— Omule bun, care ne-ai salvat, nu te necăji. Să alegi litiera care este înconjurată de albine, în ea se află prințesa.

Cele 54 de litiere cu flori erau pregătite. Uang stătea locului și prin fața sa trecură cele 54 de litiere. Dar abia în ultima era prințesa înconjurată de albine. Uang a pus mâna pe litieră, litiera s-a oprit și prințesa a apărut. Împăratul de data asta nu mai avea ce spune. Uang și prințesa s-au căsătorit.

Atunci Uang i-a povestit prințesei nerecunoștința lui Giang, cum Giang a venit să-i dăruiască împăratului corabia prețioasă. Prințesa a cerut împăratului să-i răzbune soțul. Împăratul a încuviințat și l-a întrebat pe paznicul cel mai apropiat :

— Știai că corabia prețioasă, dăruită de Giang San, era a lui Uang ?

Paznicul s-a speriat că împăratul ar ști toate dedesubturile și i-a povestit împăratului de-a fir-a-păr cum a vrut Giang să-l piardă pe Uang. Atunci împăratul s-a mâniat și mai tare și a poruncit călăului să-l ucidă pe Giang. Împăratul l-a făcut mare demnitar pe Uang, dar Uang n-a primit. L-a întrebat ce dorește și a răspuns că nu dorește nimic decât să se întoarcă acasă, să lucreze la câmp și s-o îngrijească pe mama sa.

Împăratul a trimis oameni în satul lui Uang, ca să-i facă o casă. Uang a cerut în loc de litieră o căruță trasă de catâri. În ea a urcat-o pe soție,

iar el însuși era vizitiu și s-au îndreptat spre satul lui natal.

Bătrâna, de îndată ce a văzut chipul atât de frumos al nurorii — că dintr-o sută nu putea să aleagă una ca ea — s-a bucurat tare.

De atunci Uang sapă pământul, iar soția sa cea frumoasă și cinstită a devenit ajutorul său și duc împreună o viață fericită.

Răzbunarea iepurelui

ODINIOARĂ, iepurele și leul trăiau laolaltă. Cu toate că erau vecini, leul era foarte îngâmfat și tot timpul se lăuda că e puternic, disprețuia pe iepure, îl ocăra adesea și îl speria. Iepurele nu-l mai putea înghiți și atunci s-a gândit să se răzbune, zicându-i :

— Am întâlnit undeva un animal la fel ca tine, care mi-a spus : „Dacă este vreun animal mai curajos ca mine, cheamă-l să vină să ne luăm la întrecere, și dacă nu îndrăznește, atunci să mi se supună și să mă slujească".

Aceste vorbe ar fi supărat pe oricine. Leul l-a întrebat pe iepure :

— Nu i-ai vorbit despre mine ?

Iepurele i-a răspuns :

— Dacă nu-i pomeneam despre tine era mai bine. Mi-a vorbit de sus, a spus multe vorbe urâte și printre altele că nu te-ar lua nici ca slujitor.

Leul s-a înfuriat și-a întrebat în grabă :

— Unde-l găsesc ?

Iepurelé l-a dus pe leu dincolo de munte, apoi i-a arătat o fântână adâncă și i-a zis :

— Acolo este.

Leul a mers la fântână, s-a uitat mânios înăuntru și deodată a văzut că dușmanul seamănă leit cu el, are ochii holbați de furie. Leul a urlat o dată și dușmanul a urlat asemenea. Leului, de mânie, i s-a ridicat părul măciucă și dușmanului la fel. Leul își rânjea colții, cu labele îl amenința pe dușman, iar celălalt îl maimuțărea.

Nemaiputându-și stăpâni mânia, Leul s-a săltat o dată și a sărit cu toată puterea în fântână.

Și astfel îngâmfatul a căzut în fântână și s-a înecat.

CUPRINS

Iorgovan, prunc sărac, ajunge împărat **(poveste populară din Banat)** / 5
Cenușotca-Potca **(poveste populară din Banat)** / 12
Dick Whittington și pisica lui **(poveste engleză)** / 67
Balaurul cu opt capete **(poveste japoneză)** / 80
Unchiașul făcător de minuni **(poveste japoneză)** / 85
Pățania iepurelui alb **(poveste japoneză)** / 91
Povestea celor doi frați **(poveste japoneză)** / 96
Izvorul tinereții **(poveste japoneză)** / 104
Corabia prețioasă **(poveste populară chineză)** / 110
Răzbunarea iepurelui **(poveste populară chineză)** / 124

1500+
30
1530 lei

Contravaloarea timbrului literar, reprezentând 2% din prețul de vânzare cu amănuntul, se va vira la Uniunea Scriitorilor din România, cont viramant: 45106262, banca B.C.R. - S.M.B.

Redactor: MARIA MOROGAN
Tehnoredactor: AURA IORDACHE

Apărut: 1995

Imprimeria „Oltenia" Craiova
B-dul Mareșal I. Antonescu nr. 102
Comanda nr. 56

ISBN 973-25-0468-7